

I. WPROWADZENIE

Gmina Suszec obejmuje obszar 7563 ha, na którym zamieszkuje aktualnie 11.235 osób (stan na koniec 2009 r.)

Gmina składa się z 6 sołectw oznaczonych następująco w dotychczasowych opracowaniach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania:

- A – sołectwo Suszec
- B – sołectwo Kryry
- C – sołectwo Kobielice
- D – sołectwo Mizerów
- E – sołectwo Rudziczka
- F – sołectwo Radostowice

Tradycje układu osadniczego gminy sięgają średniowiecza, a osadnictwo w początkach dziejów gminy związane było z uprawą roli i hodowlą ryb.

Powiązanie systemu społeczno-gospodarczego gminy z górnictwem węgla kamiennego datuje się od roku 1975, w którym rozpoczęto budowę kopalni węgla kamiennego „Suszec” później nazwanej „Krupiński”. Pierwszy węgiel wydobyto w tej kopalni w 1983 roku, eksploatacja węgla kamiennego w rejonie Suszca trwa więc już 27 lat.

Obecny układ administracyjny gminy Suszec zmieniany był po roku 1945 kilkakrotnie.

W latach 1954÷1962 w gminie funkcjonowały Gromady w Suszcu, Mizerowie i Kobielicach.

W 1973 roku ponownie utworzono administracyjnie obecny układ gminy Suszec, do którego powrócono w roku 1982, w którym reaktywowano gminę Suszec po okresie włączenia jej do granic administracyjnych miasta Żory.

Pierwszy dokument studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suszec Rada Gminy Suszec przyjęła uchwałą Nr VII/76/99 w dniu 20 grudnia 1999 roku studium sporządzone było przez zespół Pracowni Urbanistycznej w Rybniku sp. z o.o.

W okresie ostatniego 10-lecia przeprowadzono dwukrotnie zmiany dokumentu studium:

- uchwałą Rady Gminy Suszec Nr VIII/32/62/2003 z dnia 29 maja 2003 roku przeprowadzono zmiany polegające na przyjęciu zmiany obszaru wpływów eksploatacji węgla przez kopalnię „Krupiński”, ustaleniu wariantowej trasy drogi Pszczyzna – Racibórz oraz uwzględnieniu wniosków o umożliwienie zabudowy,
- uchwałą Rady Gminy Suszec Nr XXIII/57/178/2008 z dnia 28 sierpnia 2008 roku przeprowadzono zmiany polegające na sprawdzeniu możliwości uruchomienia wydobycia węgla kamiennego w obrębie projektowanego obszaru górniczego „Pawłowice 1”, KWK „Pniówek” w rejonie sołectwa Mizerów wraz z uwzględnieniem możliwości lokalizacji nowego szybu peryferyjnego kopalni „Pniówek”.

Niniejsza zmiana studium sporządzona została na podstawie uchwały Rady Gminy Suszec Nr XXX/26/252/2009 z dnia 26 marca 2009 r. w sprawie przystąpienia do zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suszec”.

Zmianę studium objęty jest zgodnie z tą uchwałą cały obszar gminy, przy czym dokument ten został dostosowany do aktualnych przepisów prawnych zawartych w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Dokument studium składa się z następujących części opisowych i rysunków graficznych:

- część A – Uwarunkowania rozwoju
- część B – Ustalenia studium
- część C – Uzasadnienie przyjętych rozwiązań – synteza ustaleń projektu studium.

Część „A” zmiany studium zawiera następujące plansze graficzne w skali 1 : 20 000:

- analiza stanu i rozpoznanie uwarunkowań gminy – dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu,
- analiza stanu i rozpoznanie uwarunkowań gminy – środowisko przyrodnicze,
- analiza stanu i rozpoznanie uwarunkowań gminy – górnictwo i zagrożenia środowiska,
- analiza stanu i rozpoznanie uwarunkowań gminy – dziedzictwo kulturowe i zabytki,
- analiza stanu i rozpoznanie uwarunkowań gminy – infrastruktura.

Oddzielnymi częściami opracowania są:

- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Suszec z 2010 r., jako aktualizacja opracowania ekofizjograficznego z 2003 r.)
- Prognoza oddziaływania na środowisko,
- Dokumentacja prac planistycznych

Strategia rozwoju przestrzennego gminy ustalona w studium jest wyborem optymalnych kierunków jej rozwoju uwzględniających wcześniej określone i przeanalizowane uwarunkowania oraz oczekiwania dotyczące przyszłego wizerunku gminy.

Tworzący dokument studium mieli na uwadze jego główny cel sporządzania, jakim jest określenie polityki przestrzennej i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W związku z podjęciem przez Radę Gminy Suszec uchwały nr XIV/116/128/2011 z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suszec”, sporządzono zmianę Studium przyjętego uchwałą Rady Gminy Suszec nr VIII/47/59/2011 z dnia 26 maja 2011 r. Zmiana Studium bezpośrednio podyktowana była wnioskiem lokalnej grupy producenckiej, której ustalenia obowiązującego dokumentu uniemożliwiały realizację zamierzeń inwestycyjnych. Zmiana obejmuje niewielki fragment gminy położony w miejscowości Suszec, w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 935. Granice obszaru objętego zmianą przedstawiono na załączniku graficznym do uchwały o przystąpieniu do zmiany Studium. Treść wprowadzoną niniejszą zmianą oznaczono kolorem niebieskim. Do niniejszej zmiany studium sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko.

II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

1. Położenie i powiązania gminy.

Gmina Suszec położona jest w środkowym obszarze województwa śląskiego i wchodzi w skład powiatu pszczyńskiego.

Gmina znajduje się na obrzeżu miast i gmin tworzących aglomerację rybnicką, przy czym Suszec podobnie jak gmina Pawłowice powiązana jest funkcjonalnie z aglomeracją rybnicką, jako gmina górnicza związana z funkcjonowaniem i perspektywami rozwoju kopalń węgla kamiennego.

Gmina graniczy:

- od północy – z miastem Orzesze i gminą Kobiór,
- od wschodu i południa – miastem i gminą Pszczyna
- od zachodu – z miastem Żory i gminą Pawłowice.

Gmina powiązana jest komunikacyjnie z układem wojewódzkim komunikacją kołową i kolejową.

Powiązania te tworzone są poprzez:

- drogę wojewódzką Nr 935 relacji Pszczyna – Żory – Rybnik – Racibórz – Opole,
- drogę wojewódzką Nr 933 relacji Pszczyna – Jastrzębie Zdrój – Wodzisław Śl. – Racibórz,
- linię kolejową Nr 148 relacji Pszczyna – Żory – Rybnik.

Odległości centralnego rejonu gminy od znaczących elementów układu osadniczego województwa śląskiego są następujące:

- Katowice około 40 km
- Rybnik około 18 km
- Żory około 7 km
- Pszczyna około 12 km
- Bielsko-Biała około 30 km
- Wiśła około 48 km

2. Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenu

Analizę dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenów gminy przeprowadzono w układzie jednostek strukturalnych oraz po „odczytaniu” poszczególnych jednostek urbanistycznych tworzących obecną strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy.

Przez strukturę funkcjonalno-przestrzenną rozumie się układ bardziej lub mniej powiązanych ze sobą jednostek urbanistycznych wraz z ich powiązaniem komunikacyjnymi i infrastruktury technicznej.

W założeniach metody sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęto, że polityka przestrzenna jej rozwoju planowana będzie poprzez ustalenia, w jakich kierunkach i w jaki sposób przekształcane będą poszczególne jednostki urbanistyczne.

Każda z jednostek urbanistycznych posiadała będzie nazwę i możliwą do stworzenia bazę danych, co pozwalało będzie na monitorowanie zmian w jej zagospodarowaniu.

Zgodnie z dotychczasowymi opracowaniami urbanistycznymi dla Suszca przyjęto podział na 6 następujących jednostek strukturalnych (sołectw):

1. A – Suszec
2. B – Kryry
3. C – Kobielice
4. D – Mizerów
5. E – Rudziczka
6. F – Radostowice

Układ jednostek strukturalnych obrazuje poniższa ilustracja.

Wydzielenie w/w jednostek strukturalnych wynika z przesłanek historycznych oraz podziału administracyjnego i statystycznego gminy.

Natomiast jednostki urbanistyczne – to czytelnie wydzielające się przestrzennie obszary o wyodrębniających się podobnych cechach funkcjonalnych i uwarunkowań rozwoju, stanowiące podstawowe elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Przyjęto następujące symbole i nazwy jednostek urbanistycznych:

1. **M1** – mieszkaniowe wielorodzinne
2. **M2** – mieszkaniowe jednorodzinne
3. **U1** – usługowe o znaczeniu ogólnogminnym
4. **U2** – zespołów usługowych
5. **U3** – sportowo-rekreacyjne
6. **P1** – działalności górniczej
7. **P2** – działalności produkcyjnej, baz, magazynów i składów
8. **P3** – zagospodarowania mas skalnych
9. **P4** – nieużytków przemysłowych
10. **R1** – zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej na obrzeżach kompleksów rolnych
11. **R2** – rolnicze
12. **R3** – ośrodków produkcji rolniczej i przetwórstwa rolniczego
13. **Z1** – leśne
14. **Z2** – dolin rzek i potoków
15. **Z3** – parkowe
16. **Z4** – cmentarzy
17. **Z5** – ogrodów działkowych
18. **IT** – infrastruktury technicznej
19. **W** – wód zbiorników i potoków

Na planszy pokazano również istniejące liniowe elementy struktury gminy takie jak:

- drogi główne, zbiorcze i niektóre lokalne,
- linie kolejowe,
- napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

Po przeprowadzeniu analizy występowania poszczególnych typów jednostek urbanistycznych na obszarze gminy wydzielono jednostki, w tym:

- jednostki	M1	obejmujące obszar około	8,571 ha
- jednostki	M2	obejmujące obszar około	261,061 ha
- jednostki	U1	obejmujące obszar około	5,221 ha
- jednostki	U2	obejmujące obszar około	26,064 ha
- jednostki	U3	obejmujące obszar około	58,569 ha
- jednostki	P1	obejmujące obszar około	81,124 ha
- jednostki	P2	obejmujące obszar około	18,629 ha

- jednostki	P3	obejmujące obszar około	61,440 ha
- jednostki	P4	obejmujące obszar około	38,871 ha
- jednostki	R1	obejmujące obszar około	747,120 ha
- jednostki	R2	obejmujące obszar około	2327,855ha
- jednostki	R3	obejmujące obszar około	41,161 ha
- jednostki	Z1	obejmujące obszar około	2755,212 ha
- jednostki	Z2	obejmujące obszar około	905,761 ha
- jednostki	Z3	obejmujące obszar około	0,596 ha
- jednostki	Z4	obejmujące obszar około	2,316 ha
- jednostki	Z5	obejmujące obszar około	6,288 ha
- jednostki	IT	obejmujące obszar około	10,070 ha
- jednostki	W	obejmujące obszar około	27,930 ha

Zakładając, że jednostki M1, M2, U1, U2, U3, P1, P2, P3, P4, Z3, Z4, Z5, IT tworzą obszar zurbanizowany i urbanizujący się, a pozostałe jednostki tworzą obszar użytkowań przyrodniczych proporcje w skali gminy są następujące:

- około 92, 1 % powierzchni ogólnej gminy to użytkowania przyrodnicze,
- około 7, 9 % powierzchni ogólnej gminy to obszary zurbanizowane i urbanizujące się.

Na obecny układ struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wpływ miały następujące czynniki:

- historyczny układ sołectw tworzących obecny obszar administracyjny gminy satelitarne położonych w stosunku do Suszca, jako sołectwa wiodącego.
- górnictwo węgla kamiennego poprzez lokalizację kopalni „Krupiński”,
- znaczne arealty gruntów rolnych w północnej i południowej części gminy chronionych w rozwoju gminy przed urbanizacją,
- przebieg drogi wojewódzkiej Nr 935 na kierunku wschód - zachód stymulujące rozwój usług na jej obrzeżach.

Obecny układ funkcjonalno-przestrzenny gminy pod względem przeznaczenia i zagospodarowania terenów w układzie całej gminy oraz poszczególnych jednostek urbanistycznych charakteryzuje się następująco:

1. Struktura osadnicza poszczególnych sołectw jest bardzo zróżnicowana zarówno pod względem funkcjonalnym jak również układu przestrzennego.

Sołectwa Kryry i Mizerów wyróżniają się zwartym układem osadniczym czytelnie wydzielającym się z otaczających obszarów rolnych. Te dwa sołectwa charakteryzują się również największymi obszarami rolnymi, na których nie występuje rozproszenie zabudowy.

Największe rozproszenie zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej występuje w sołectwach Kobielice i Radostowice oraz w północno-wschodniej części sołectwa Suszec.

W sołectwie Suszec zlokalizowana jest kopalnia „Krupiński”, która wraz z terenami zagospodarowania materiałów skalnych i nieużytkami przemysłowymi tworzy znaczny obszar terenów przemysłowych.

W sołectwie Suszec zlokalizowany jest również ośrodek rekreacyjno-wypoczynkowy „Gwaruś”, jako największy w gminie obszar wypoczynkowy.

2. W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy wyróżniają się:

- znaczny obszar kompleksów leśnych obejmujący północno-wschodnią część gminy (Lasy Kobiórskie),
- doliny rzek i potoków (rzeka Pszczyńska, Nieradka, Kanał Branicki) stanowiące silny element struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy,
- droga wojewódzka Nr 935 i linia kolejowa Żory – Pszczyzna przebiegające w kierunku wschód – zachód przez środkowy obszar gminy.

3. Największym obszarem trwającej urbanizacji w gminie są tereny położone w sołectwie Suszec w rejonie ulic Lipowej, Wielodroga, Pszczyńskiej, Mokrej i Stawowej, (trwa rozwój zabudowy jednorodzinnej wzdłuż nowo wydzielonych ulic Złotej, Nowej, Bursztynowej, Srebrnej, Perłowej i Diamentowej).

3. Stan prawny gruntów

Analiza stanu prawnego gruntów wykazała, że w strukturze własności gminy Suszec można wyróżnić następujące generalne formy własności o następujących powierzchniach:

- Skarb Państwa – 3117 ha
- Skarb Państwa w użytkowaniu wieczystym - 141 ha
- grunty gminne i związków międzygminnych – 161 ha
- grunty powiatu – 2 ha
- grunty osób fizycznych – 3826 ha
- grunty spółdzielni – 73 ha
- grunty kościołów – 50 ha
- grunty spółek prawa handlowego – 77 ha

Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 7563 ha.

Z tego zestawienia wynika, że własność prywatna obejmuje ponad 50 % powierzchni gminy, a własność Skarbu Państwa około 43%, przy czym aż 80 % tej własności stanowią Lasy Państwowe.

III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ład przestrzenny to takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Definicja określa bardzo szeroki i skomplikowany zakres zagadnień, które wpływają na ocenę stanu ładu przestrzennego gminy, przy czym ocena tego stanu zawsze będzie subiektywna uzależniona od szeregu czynników.

Dlatego w ramach badania uwarunkowań rozwoju gminy przeprowadzona została wizja poszczególnych jej rejonów, która wraz z załączonym poniżej komentarzem do wykonanych zdjęć fotograficznych będzie oceną wizerunku gminy w roku 2009.

Z analizy powyższych materiałów wyprowadzono następujące wnioski:

1. Dominantą przestrzenną gminy pozwalającą na orientację w przestrzeni w północnej części gminy jest budowla wybudowana z odpadów z bieżącej eksploatacji węgla przez kopalnię „Krupiński”.
2. Charakterystycznymi elementami poszczególnych sołectw określającymi ich centralny rejon oraz orientującymi w przestrzeni są budynki szkolne oraz kościoły (poza kościołem w Kobieliach zlokalizowanym poza obszarem centralnym sołectwa).
3. Największa koncentracja obiektów użyteczności publicznej znajduje się w sołectwie Suszec, w którym można wyróżnić dwa ośrodki tych użytkowań:
 - przy ulicy Lipowej z budynkiem Urzędu Gminy, Ośrodka Zdrowia i innych obiektów usługowych,
 - przy ulicy Ogrodowej z Gminnym Ośrodkiem Kultury,
 - przy ul. Św. Jana i Szkolnej, gdzie obiekty usługowe wraz z kościołem i halą sportową tworzą centrum usługowe gminy.
4. Problemem w zakresie wartości ładu przestrzennego gminy jest odbiór jej wizerunku przez poruszających się drogą Nr 935. Zauważalny jest tutaj chaos przestrzenny wynikający z różnych typów zabudowy wzdłuż tej drogi o bardzo niejednorodnej architekturze, co pogłębia jeszcze stan zdewastowanych przystanków autobusowych oraz różne formy reklam usytuowanych na obrzeżach tej drogi.
5. Elementami wartości krajobrazu gminy są głównie elementy środowiska przyrodniczego (lasy, doliny rzek i potoków, w tym szczególnie krajobraz Kanału Branickiego w centralnej części gminy), ale również fragmenty krajobrazu kulturowego tworzonego przez budynki w poszczególnych częściach gminy, (co pokazano na poniższych zdjęciach fotograficznych).

IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA.

1. Rzeźba terenu i walory krajobrazu

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ obszar gminy Suszec znajduje się w dwóch podprowincjach. Zachodnia część położona jest w podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w obrębie mezoregionu Płaskowyż Rybnicki (341.15). Natomiast wschodnia część gminy położona jest w podprowincji Północne Podkarpacie (512), makroregionie Kotlina Oświęcimska (512.2), w obrębie mezoregionu Równina Pszczyńska (512.21).

Najniżej położone punkty znajdują się w południowej części gminy na rzece Pszczyńce (ok. 249, 5 m n.p.m.) i na wyplywie Kanału Branickiego poza granicę gminy (ok. 249,5 m. n.p.m.) oraz w północno-wschodniej części na wyplywie Korzeńca Południowego z obszaru gminy (248,0 m n.p.m.). Natomiast najwyżej położone punkty znajdują się w południowo-wschodniej części gminy w Radostowicach (290,3 m n.p.m.) i w północnej części w Lasach Kobiórskich na granicy z gminą Orzesze (285,3 m n.p.m.). Maksymalna różnica wysokości w obrębie gminy Suszec wynosi 42,3 m.

Zgodnie z podziałem na jednostki geomorfologiczne² na obszarze gminy graniczą ze sobą:

- 1) Wysoczyzna Golejowska – obejmuje północno-zachodnią część gminy po dolinę Kanału Branickiego na wschodzie i dolinę Pszczyńki na południu (sołectwa Suszec, Rudziczka i Kryry),
- 2) Wysoczyzna Pszczyńska – obejmuje południową część gminy od doliny Pszczyńki i Lasów Kobiórskich do południowej granicy gminy (sołectwa Mizerów, Kobielice i Radostowice),
- 3) Dolina Wisły – obejmuje część wschodnią gminy z Lasami Kobiórskimi;

Rzeźbę powierzchni na obszarze gminy Suszec cechuje specyficzny układ, który polega na tym, iż poszczególne jednostki regionalne odizolowane są od siebie szerokimi obniżeniami dolinnymi.

Wysoczyzny (w tym także Dolina Wisły) zbudowane są głównie z miększych (10 – 20 m) serii piaszczysto-żwirowych. W litologii utworów powierzchniowych na znacznej ich powierzchni w północnej części gminy (Rudziczka, Suszec, wschodnia część wsi Kryry oraz Kobielice i Radostowice) dominują piaski gliniaste, które w południowej części gminy (zachodnia część Kryr i Mizerów) są przykryte serią utworów pyłowych (lessy ilaste). Wierzchowiny wzniesień zalegają na różnych wysokościach: ok. 270 m n.p.m. (rejon Suszecz), 275 m n.p.m., (Las Kobiórskie), do 290 m n.p.m. (południowa część Radostowic). Opadają one łagodnymi zboczami o wysokości ok. 10 m ku dolinie Kanału Branickiego, Potoku spod Sikowca i Pszczyńki w zachodniej części gminy. Natomiast we wschodniej części gminy deniwelacje

¹ Kondracki J., Geografia Regionalna Polski, PWN, Warszawa 2001;

² Klimek K., Starkel L., 1972: Kotliny Podkarpackie [w] Geomorfologia Polska, t. I M. Klimaszewski [red], PWN, Warszawa PWN, Warszawa

wzrastają do 15 – 20m. Na całym obszarze występuje rzeźba o cechach falistej równiny a nachylenia stoków nigdzie nie przekraczają 5°.

Denudacyjny charakter rzeźby powierzchni sprawia, iż wysoczyzny rozcinane są dolinami bocznymi Pszczyńki, Kanału Branickiego, Korzeńca i Dokawy, a także całego szeregu małych dolinek bocznych rozcinających zbocza wysoczyzn. Większe doliny rzeczne mają płaskie i szerokie dna wystające namułami lub zabagnione (zatorfione). Wierzchowiny i ich zbocza są denudowane, a materiał jest gromadzony w dnach dolin i u stóp zboczy. Transport materiału odbywa się zarówno licznymi ciekami jak i poprzez spływ powierzchniowy po zwiększonych opadach. Z uwagi na to, iż transportowany jest materiał drobnofrakcyjny (pyły i ropy), powoduje on wzrost nieprzepuszczalności wodnej podłoża w miejscach jego gromadzenia. Proces ten sprzyja zabagnianiu dolin i wzrostowi wilgotności podnóży zboczy. Stąd na terenach rolniczych gminy widoczne są często występujące wśród gruntów ornych powierzchnie zadarnione lub użytkowane jako łąki i pastwiska położone poza dnami dolin.

Cechą charakterystyczną jest także występowanie, zarówno na powierzchni wierzchowin jak i ich podnóży, licznych zagłębień bezodpływowych. Przyczyną ich powstania (szczególnie w obrębie pokryw lessowych) są zapewne procesy sufozji, powodujące wymywanie cząstek pylastych. Zagłębienia te są miejscem gromadzenia się wody opadowej i występowania podmokłości terenu. Na gruntach ornych są one przyczyną występowania tzw. wymoków w uprawach rolnych. Często także są zadarnione i użytkowane jako łąki lub pastwiska.

Krajobraz gminy jest niejednorodny, generalnie charakteryzuje się znacznym udziałem terenów otwartych w jej centrum oraz zwartych kompleksów leśnych w części północno-wschodniej. Obszar gminy cechuje krajobraz typowo rolniczy, wiejski, z dominacją zabudowy jednorodzinnej z ogrodami, a także zabudowy gospodarczej. Zabudowa ta koncentruje się głównie w centrum sołectw, wzdłuż głównych dróg, miejscami wkraczając w otwarte tereny rolne. Duże obszary gminy zajmują lasy (porastające północno-wschodnią część gminy), grunty rolne i zbiorniki wód powierzchniowych. W krajobrazie zaznaczają się również otwarte tereny łąk związane z doliną Kanału Branickiego.

Najsilniejszą dominantę w krajobrazie stanowi kopalnia „Krupiński” oraz budowla z odpadów pogórnicych („hałda”) znajdująca się po północnej stronie kopalni. Zarówno budynki kopalni, jak i samą hałdę można dostrzec również z terenu gmin sąsiednich (np. jadąc drogą krajową Nr 81 od strony Katowic). Lokalne dominanty krajobrazowe stanowią również obiekty sakralne leżące najczęściej w centrum sołectw. Krajobraz gminy pokazany jest na fotografiach wykonanych dla potrzeb opracowania. Zdjęcia załączone są w punkcie III opisu.

2. Warunki klimatyczne

Analizowany obszar Gminy Suszec zlokalizowany jest, według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Polski R. Gumińskiego (1948), na południowo-zachodnim skraju dzielnicy XV (częstochowsko-kieleckiej). Równoleżnikowe położenie Kotliny Oświęcimskiej powoduje, że docierają tu masy powietrza wilgotne-

go znad Atlantyku i masy suchego powietrza kontynentalnego. Ścieranie się tych mas powoduje przejściowość klimatu w regionie, wyrażającą się dużą zmiennością warunków pogodowych. W przypadku Gminy szczególne znaczenie ma jej położenie w pobliżu Bramy Morawskiej, której istnienie umożliwia napływ wilgotnych i ciepłych mas powietrza z południowego zachodu. Dzielnicę XV charakteryzują następujące warunki:

- średnia temperatura stycznia wynosi $-2,0^{\circ}\text{C}$,
- średnia temperatura lipca około $17,0^{\circ}\text{C}$,
- średnia temperatura roczna $7,0-8,0^{\circ}\text{C}$,
- dni z przymrozkami od 112 do 130,
- dni mroźnych ok. 20-40,
- ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60-70 dni,
- okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- opady atmosferyczne zróżnicowane, do 800 mm/rok,
- przeważają wiatry południowo-zachodnie i zachodnie.

Średnie roczne sumy opadów atmosferycznych kształtują się w granicach od 762 mm (Żory) do 829 mm (Królówka). Natomiast w latach ekstremalnych zanotowano następujące sumy roczne: w latach wilgotnych - 954-1156 mm i suchych - 534-565 mm. Stosunek maksymalnych do minimalnych rocznych sum opadów jest bardzo wyrównany i zawiera się w granicach 1,8-2,0 w ciągu roku dominują opady w półroczu letnim. Stosunek średnich sum opadów półrocza letniego do zimowego wynosi 1,6-1,7³.

Wielkości sum opadów rocznych dla poszczególnych posterunków opadowych potwierdzają znaczący wpływ kompleksu leśnego, jakim są Lasy Kobiórskie na podwyższenie sum opadów. Dodatkowa ilość wilgoci w powietrzu pochodzi z ewapotranspiracji przez szatę roślinną. Podwyższenie sum opadów rocznych jest charakterystyczne dla posterunków leśnych (Kobiór - 825 mm, Królówka - 829 mm). Zjawisko to nie jest przy tym spowodowane wzrostem wysokości nad poziom morza.

Na obszarze gminy Suszec dominują typy topoklimatów charakterystyczne dla obszarów płaskich lub o niewielkich nachyleniach położonych poza dnami dolin. Są to głównie obszary upraw polowych lub z zabudową wiejską. Występowanie tego typu warunków topoklimatycznych jest uwarunkowane głównie litologią podłoża. Znaczny udział frakcji ilastej w osadach powoduje podwyższoną wilgotność podłoża, co z kolei wpływa na poprawę właściwości przewodzenia ciepła z głębszych warstw podłoża, nie dopuszcza do zbytniego jego wyziębienia, a brak zwartej pokrywy roślinnej umożliwia podgrzewanie dolnych warstw powietrza. Powoduje to zmniejszenie częstości występowania przymrozków w okresach wiosennych i jesiennych. Jest to grupa klimatów korzystnych zarówno dla upraw polowych jak i zabudowy. Brak intensywnego urzeźbienia obszaru sprzyja dobremu przewietrzaniu terenu już przy bardzo słabych wiatrach.

Drugą przeciwstawną grupę topoklimatów stanowią topoklimaty den dolinnych, które na obszarze Gminy zajmują znaczny odsetek. Duża ilość wilgoci w podłożu dolin i dobre przewietrzanie powoduje, że wzrasta tam znacznie parowanie, które pobiera ciepło. Pod koniec dnia tego ciepła zaczyna brakować i dochodzi do wychłodzenia podłoża. Na skutek spływania chłodnego i wilgotnego powietrza z obszarów wyżej położonych, w dolinach tworzą się zastoiska chłodnego powietrza i dochodzi do powstawania mgieł. Przy dalszym spadku temperatury w nocy na skutek wypromieniowania zaczyna

³ na podstawie Warunki ekofizjograficzne gminy Suszec, PU Geograf, Dąbrowa Górnicza, 2003

brakować ciepła i dochodzi do pojawienia się tzw. przymrozków radiacyjno-adwekcyjnych. Jest to grupa topoklimatów niekorzystnych szczególnie dla zamieszkiwania ludzi.

Zróznicowana sytuacja występuje na terenach zabudowanych. Z uwagi na to, iż na obszarach wiejskich mamy najczęściej do czynienia z zabudową rozproszoną nie można tu wyróżnić topoklimatów charakterystycznych dla terenów zurbanizowanych. Niemniej jednak obserwuje się wpływ czynnika antropogenicznego podgrzewania atmosfery, a bardziej jeszcze widoczny jest wpływ zanieczyszczeń powietrza pochodzących z indywidualnych palenisk domowych zwłaszcza w okresach grzewczych. Często jeszcze ogrzewanie mieszkań tanim węglem niskiej jakości powoduje rejestrowany wzrost zanieczyszczeń powietrza w okresach zimowych. Widocznym tego obrazem jest zadymienie wsi zimą. Stąd warunki topoklimatyczne tych obszarów będą zależne od otoczenia i lokalizacji zabudowań. Topoklimat zabudowy zlokalizowanej w obszarach otwartych i suchych będzie korzystniejszy, ponieważ obszary te będą lepiej przewietrzane. Natomiast w obszarach położonych nisko i wilgotnych będzie dochodziło do łączenia się zanieczyszczeń z wilgocią zawartą w powietrzu i powstawania zjawiska smogu, które bardzo szkodliwie oddziałuje na organizmy żywe.

Duży obszar Gminy Suszec stanowią obszary leśne, dla których charakterystyczne są topoklimaty obszarów zalesionych. Nie wydziela się tu poszczególnych typów z uwagi na to, iż obszary te nie stanowią szczególnego zainteresowania planistycznego. W dalszym ciągu pozostaną w zakresie gospodarki leśnej. W obrębie lasów nie występują też większe obszary zamieszkałe.

3. Lasy, leśna przestrzeń produkcyjna

Ogólna powierzchnia lasów (gruntów leśnych, związanych z gospodarką leśną) na terenie gminy Suszec – wg stanu na dzień: 31.12.2008r. - wynosi 2643, 3 ha, co stanowi około 35, 2 % jej powierzchni. Lasy publiczne stanowią ok. 2558, 4 ha, natomiast lasy prywatne zajmują powierzchnię ok. 183, 7 ha (Dane GUS, 2008) . 89, 1 % powierzchni leśnej stanowią Lasy Kobiórskie. Pozostała część występuje w postaci niewielkich powierzchni położonych w innych częściach gminy: Chłopskie Goje, Świerkotowe Goje, Las Małczok i Las Gawliczok, Las Dąbrowa (Kryry), Las Łęg i Las Kręgulec (Suszec), Las Grabysz (Radostowice) oraz wiele małych powierzchni lasów prywatnych i komunalnych. W lasach dominują drzewostany sosnowe (do 88 %) w różnej klasie wiekowej, na obrzeżach występuje drzewostan liściasty(brzoza, dąb, buk). Jedynie w Lesie Łęg i Gawliczok występuje drzewostan mieszany: brzoza, dąb i sosna. Lasy gminy Suszec są administrowane przez Nadleśnictwo Kobiór i Rybnik oraz leśnictwa: Zgoń, Branica, Radostowice, Kobiór, Baranowice, Żory, Pawłowice i Czarków.

4. Gleby, rolnicza przestrzeń produkcyjna

Gmina Suszec ma w zdecydowanej przewadze charakter rolniczy. Obszary wysoczyznowe zbudowane z plejstocenijskich utworów gliniasto-piaszczystych pokrywają głównie gleby brunatne wylugowane z wyspowo występującymi glebami bielcowymi i pseudobielcowymi (Rudzikka, Suszec). Udział gleb bielcowych zdecydowanie zwiększa się ku południowi, gdzie tworzą już rozległe zwarte powierzchnie na terenie Kryr, Mizerowa, Radostowie i Kobielic.

Duża wilgotność (wręcz zabagnienie) podłoża w obrębie den dolinnych sprzyja powstawaniu gleb organicznych, co na obszarze gminy Suszec odzwierciedla się w dużym udziale

torfów niskich. W wilgotnych dolinach lub ich częściach położonych w sąsiedztwie obszarów o zwiększonej denudacji występują gleby torfowo-mułowe lub mułowo-torfowe (Mizerów, Kobieliце, Suszec).

Należy przy tym zauważyć, iż na terenach o podłożu bardziej nieprzepuszczalnym lub w zagłębieniach bezodpływowych, występują często odizolowane powierzchnie gleb torfowych poza dnami dolin. Wskazują one na utrudniony spływ powierzchniowy wód opadowych i tendencję do gromadzenia się wody na powierzchni. Takie sytuacje mają miejsce w południowej części Rudziczki w strefie działu wodnego Wiśła-Odra.

U podnóży zboczy lub w dnach suchszych nieco (lub o większych spadkach) dolin wykształciły się czarne ziemie zdegradowane. Wskazują one także na występowanie większej ilości wilgoci u podnóży stoków. Większe powierzchnie tego typu gleb występują w górnej części doliny Potoku spod Sikowca, przechodząc poza dział wodny w kierunku zachodnim. Duży płat tych gleb wytworzył się w górnej części doliny Kanału Branickiego, w dolinie Nieradki, Dokawy i jej dopływów oraz w dolinie Rudziczki.

Na przedstawionych typach gleb wyróżniono następujące kompleksy ich rolniczej przydatności (Langhamer, 1990):

- 1) 2. pszeny dobry – 390 ha, 15, 7 % gruntów ornych;
 - 2) 4. żytni bardzo dobry - 240 ha, 9, 7 % gruntów ornych;
 - 3) 5. żytni dobry - 450 ha, 18, 1 % gruntów ornych;
 - 4) 6. żytni słaby - 660 ha, 26, 6 % gruntów ornych;
 - 5) 7. żytni bardzo słaby - 54 ha, 2, 2 % gruntów ornych;
 - 6) 8. zbożowo-pastewny mocny - 650 ha, 26, 2 % gruntów ornych;
 - 7) 9. zbożowo-pastewny słaby - 37 ha, 1,5 % gruntów ornych;
- grunty orne razem- 2481 ha, 32, 8 % powierzchni gminy
- 8) 2z – średnie -1398 ha, 92, 3 % użytków zielonych;
 - 9) 3z - słabe i bardzo słabe - 116 ha, 7, 7 % użytków zielonych
- użytki zielone razem -1514 ha, 20, 0 % powierzchni gminy

Z powyższego zestawienia wynika, iż 52, 8 % powierzchni Gminy stanowią użytki rolne.

Przeprowadzona bonitacja użytków rolnych pozwoliła na wydzielenie następujących klas:

Grunty orne

- III A - 89 ha, 3,6 % gruntów ornych;
- III B - 585 ha, 23,6 % gruntów ornych;
- IVA - 545 ha, 22,0 % gruntów ornych;
- IV B - 1003 ha, 40,4 % gruntów ornych;
- V - 253 ha, 10,2 % gruntów ornych;
- VI - 6 ha, 0,2 % gruntów ornych;

Użytki zielone

- III - 594 ha, 39,2 % użytków zielonych;

IV - 804 ha, 53,2 % użytków zielonych;

V - 76 ha, 5,0 % użytków zielonych;

VI - 40 ha, 2,6 % użytków zielonych;

5. Zasoby wodne

5.1. Zasoby hydrogeologiczne

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200.000 ark. Gliwice i ark. Cieszyn obszar gminy wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego XXII, podregion przedkarpacko – śląski XXII 7, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych. W zależności od budowy geologicznej i oddziaływania czynników antropogenicznych zwierciadło wód podziemnych kształtuje się na różnych głębokościach. Na wysoczyznach występuje na głębokościach 10-20m, kulminacjach wysoczyznowych 20-30m, w obniżeniach 2-5m, w dolinach i rozcięciach 1-2m. Na terenach osiadań, spowodowanych działalnością górniczą, głębokość zalegania zwierciadła wody podziemnej może zmniejszać się aż do 0 m. W utworach mioceńskich, na głębokości 100 – 200 m, występują zmineralizowane wody chlorkowo – sodowe. Potencjalna wydajność utworu studziennego w części północnej gminy wynosi 10-30 m³/h, w części środkowej 2-10 m³/h, natomiast w części północnej jest niska i wynosi 0 – 2 m³/h

Na obszarze gminy Suszec w profilu hydrogeologicznym występują piętra wodonośne w utworach czwartorzędu i karbonu. W piętrach tych wydzielono użytkowe poziomy wodonośne⁴.

Piętro wodonośne czwartorzędu budują piaski różnoziarniste i żwiry, gliny zwałowe, namuty i lessy. Największą wodonośnością charakteryzuje się dolina rzeki pra-Wisły oraz doliny jej dopływów, gdzie miąższość utworów czwartorzędu sięga od 80 do 100 m. Niższą wodonośność charakteryzuje obszar wysoczyzn, gdzie osady czwartorzędu mają miąższość do 20 m. Na przeważającym obszarze występowania osadów czwartorzędu zwierciadło wody ma charakter swobodny, lokalnie napięty. Stabilizuje się ono na głębokości od 0.3 m do 14.2 m. W obszarach przykrycia warstwy wodonośnej osadami słaboprzepuszczalnymi (gliny piaszczyste, mułki) zwierciadło wody jest słabo napięte, a w pozostałej części zwierciadło ma charakter swobodny i zalega na głębokości od 0.8 m do kilkunastu metrów. Miąższość warstw zawodnionych waha się od 0.7 do 45 m, przy czym wzrasta w kierunku osi dolin kopalnych. Parametry hydrogeologiczne określone na podstawie badań w studniach wierconych są zróżnicowane i kształtują się w następujący sposób: wydajność studni od 4.9 do 150 m³/h przy depresji od 1.2 do 37.3 m, wydatek jednostkowy 0.3-69.1 m³/h-m, współczynnik filtracji od 1.13-10⁻⁶ do 4.19-10⁻⁵ m/s, wodoprzewodność 0.2-117.6 m³ /24h, moduł odpływu podziemnego 0.3-6.1 l/s-km². Osady czwartorzędu zalegają w północno-wschodniej części gminy na kompleksie piaskowcowo-mułowcowo-iłowcowym górnego karbonu, lokalnie zwietrzałego bezwodnego triasu, a w pozostałej części na łdach mioceńskich trzeciorzędu. Przepuszczalne utwory czwartorzędu stanowią najczęściej jeden poziom wodonośny, lokalnie rozdzielony na dwie zawodnione warstwy, warstwa dolna ma podstawowe znaczenie, jako poziom użytkowy.

⁴ Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Tychy, PIG, Warszawa 2002;
Chowaniec J., Witek K., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Pszczyna, PIG, Warszawa 2000;

Zasilanie omawianego poziomu wodonośnego odbywa się na całej powierzchni jego występowania, poprzez infiltrację wód z opadu atmosferycznego, dopływ wód ze starszych wiekowo poziomów wodonośnych, lub w obszarach intensywnego drenażu górniczego na skutek odcinkowego alimentowania poziomu czwartorzędowego wodami wsiąkającymi z rzek. Podstawę drenażu stanowią doliny dopływów Wisły, wyrobiska kopalń odkrywkowych surowców skalnych i węgla kamiennego oraz duże ujęcia wód podziemnych (np. „Leśna”) (poza obszarem gminy). Zubożenie zasobów w poziomie czwartorzędu, w granicach regionalnego leja depresji wywołanego procesem intensywnej i długoletniej eksploatacji górniczej, nastąpiło w przypadku braku warstwy izolującej między czwartorzędem i poziomami starszymi.

Spływ wód podziemnych w obszarach górniczych kopalń wymuszony jest drenażem górniczym kopalń, poza zasięgiem leja depresji następuje w kierunku rzek i obniżeń morfologicznych powierzchni terenu. Wody omawianego poziomu reprezentują wody ultrastodkie, stodkie i akratopegi o mineralizacji ogólnej do 0.7 g/dm³ należące do typów chemicznych wód (wg anionów): wodorowęglanowego i wodorowęglanowo-siarczanowego, a w obszarach antropogenicznie zdegradowanych wody typu siarczanowego lub chlorkowego.

W zasięgu występowania czwartorzędowego pietra wodonośnego wydzielono następujące jednostki hydrogeologiczne:

Jednostka hydrogeologiczna 5abQII występuje w sołectwach Rudziczka, Suszec i Kryry. Wody występują w poziomie wodonośnym czwartorzędu, który wykształcony jest w postaci dwóch warstw Q_I i Q_{II}. Obszar tej jednostki jest izolowany słabo, (b) od powierzchni terenu, bądź występuje zupełny brak izolacji (a). Stopień zagrożenia wód jest średni, a miejscami wysoki; jakość wód jest średnia, wymagają one prostego uzdatnienia. Główne znaczenie, jako poziom użytkowy ma poziom dolny czwartorzędu Q_{II}. Głębokość poziomu użytkowego do zawodnionych utworów piaszczysto-żwirowcowych wynosi 15.0 - 50.0 m w północnej części jednostki, a w południowej jej części wyraźnie maleje do 5.0-15.0 m. Zwierciadło wód ma charakter swobodny, lokalnie napięty i stabilizuje się na rzędnej 250.0-260.0 m n.p.m. Miąższość warstwy wodonośnej w północnej i zachodniej części wynosi od poniżej 10 do 20 m, natomiast w południowej części osiąga 20-40 m, lokalnie jest niższa. Potencjalna wodonośność wynosi od 10-30 m³/h w części zachodniej jednostki, do 30-50 m³/h. Parametry hydrogeologiczne jednostki przedstawiono w tabeli nr 1.

Jednostka hydrogeologiczna 6abQ-TrIV występuje w sołectwach Kobielice i Radostowice. Wody występują w poziomie użytkowym czwartorzędu, który wykształcony jest w postaci jednej warstwy piasków oraz w podścielającym tę warstwę poziomie piaszczysto-żwirowym trzeciorzędu. Obszar tej jednostki jest izolowany słabo (b) od powierzchni terenu, bądź występuje zupełny brak izolacji (a). Głębokość zalegania stropu poziomu użytkowego kształtuje się od 5-15 m. Stopień zagrożenia wód jest średni; jakość wód jest średnia, wymagają one prostego uzdatnienia. Potencjalna wodonośność wynosi 30-50 m³/h. Miąższość poziomu użytkowego zmienia się w obrębie jednostki; przy czym w centrum jest mniej niż 10 m, na wschodzie i zachodzie 10-20 m, a lokalnie 20-40 m. Zwierciadło wód ma charakter swobodny, lokalnie napięty i stabilizuje się na rzędnej 240.0 - 250.0 m n.p.m., odpływ wód odbywa się w kierunku na wschód. Parametry hydrogeologiczne jednostki przedstawiono w tabeli nr 1.

Jednostka hydrogeologiczna 7abQIII (na arkuszu MHP Pszczyzna, jako 1abQIII) występuje w sołectwie Rudziczka, Kryry oraz Mizerów i jest związana z doliną Pszczynki. Piaski i żwiry, które wypełniają obniżenia morfologiczne stropu utworów trzeciorzędu, są przykryte warstwą glin o miąższości od kilku do kilkunastu metrów (3.0-12.1 m) . Obszar tej jednostki jest izolowany słabo (b) od powierzchni terenu, bądź

występuje zupełny brak izolacji (a). Stopień zagrożenia wód jest wysoki; jakość wód jest średnia, wymagają one prostego uzdatnienia. Potencjalna wodonośność wynosi 30-50 m³/h. Parametry hydrogeologiczne jednostki przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1 Główne parametry jednostek hydrogeologicznych

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m/24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
5abQII	Q	11,0	12,9	142	242	121
6abQ-TrIV	Q-Tr	18	13,5	243	346	311
7abQIII	Q	10,9	45,7	498	259	207

Karbońskie piętro wodonośne jest znaczącym poziomem użytkowym wód podziemnych na omawianym obszarze. Jest to poziom o charakterze porowo-szczelinowym, zlokalizowany w żwirowcach, piaskowcach i mułowcach górnego karbonu. Miąższość utworów wodonośnych mieści się w granicach od 50 do 70 m, współczynnik filtracji wynosi od 0,6 do 2,9 m/24h, a przewodność piętra wodonośnego od 8,3 do 22,9 m²/24h. Wody te tylko w niewielkiej części wykorzystywane są, jako pitne. W warunkach drenującego wpływu kopalni „Krupiński” zasięg głębokości występowania użytkowego poziomu wodonośnego wyznaczają wypływy wód użytkowych w wyrobiskach górniczych. Poprzez powstałe nowe drogi przepływu – system szczelin, spękań i wyrobisk górniczych – następuje infiltracja wód zwykłych do głębszych poziomów eksploatacyjnych kopalni.

Według Mapy waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych GZW (Różkowski, 1997) na terenie gminy w wodach czwartorzędowych wydziela się zbiorniki wód podziemnych: UPWP QI Rejon Górnej Odry i QII Rejon Małej Wisły oraz GZWP Q10 Pszczyzna.

Zachodnia część gminy położona w dorzeczu Odry (Rudziczka) znajduje się w obrębie QI, natomiast część wschodnia, położona w dorzeczu Wisły znajduje się w obrębie QII.

UPWP QI Rejon Górnej Odry, QII Rejon Małej Wisły oraz GZWP Q10 są to wody czwartorzędowego poziomu wodonośnego typu porowego, zwierciadło zalega na głębokości około 10-20 m i jest odkryte hydrogeologicznie, jakość wód jest średnia (klasa Ic i Id). Czas pionowej migracji zanieczyszczeń wynosi 2 – 5 lat (wysoki stopień zagrożenia) w części północno-zachodniej gminy, 5 – 25 lat w pozostałej części gminy. Miejscami w części zachodniej i południowej stopień zagrożenia wód jest niski, czas pionowej migracji zanieczyszczeń wynosi 25 – 100 lat. Poziomy te zasilane są wodami powierzchniowymi. W opracowaniu A Różkowskiego zaproponowano dla zbiornika GZWP nr Q10 obszar wysokiej ochrony (OWO).

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) na obszarze gminy znajduje się udokumentowany Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 346 Pszczyzna-Żory oraz nieudokumentowany zbiornik nr 345 Rybnik. Zbiorniki te zostały również wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878).

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych teren gminy Suszec znajduje się w JCWPd nr 142⁵.

5.2. Zasoby hydrograficzne

Obszar gminy Suszec położony jest w obrębie zlewni rzeki Pszczynki, lewobrzeżnego dopływu Wisły oraz w obrębie zlewni rzeki Rudy, prawobrzeżnego dopływu Odry. Stąd przez obszar gminy w północno-zachodniej części biegnie dział wodny I-rzędu między dorzecziami Wisły i Odry. Miejscami jego przebieg jest niepewny z uwagi na małe deniwelacje terenu. Prawie 95 % obszaru gminy leży w obrębie zlewni rzeki Pszczynki. Znacznie bardziej wyraźny jest przebieg działów wodnych III-rzędu między zlewniami dopływów Pszczynki.

Pszczynka oraz inne potoki i ciekły gminy mają reżim wyrównany z wezbraniem wiosennym i drugorzędny letnim oraz zasilaniem gruntowo-deszczowo-śnieżnym. Zgodnie z tak wyrażonym reżimem potoki gminy Suszec przez cały rok zasilane są z odpływu gruntowego, natomiast przepływy podwyższone spowodowane są topnieniem śniegu wiosną lub opadami letnimi. Można stąd także wysnuć wniosek, iż na obszarze gminy Suszec nie występuje znaczący lej depresyjny, który mógłby powodować ucieczkę wody z koryt rzecznych, co w konsekwencji prowadziłoby do braku wody w okresach bezopadowych.

Zasadniczą cechą reżimu rzecznej jest jego sezonowa zmienność oraz nieregularność przepływów wynikająca ze zmienności warunków hydrometeorologicznych danego roku na tle zmienności wieloletniej. Sezonową zmienność odpływu można określić wartością liczbową, jako amplitudę przepływów. Dla źródłowego odcinka rzeki Pszczynki amplituda ta jest znaczna i wynosi 98 %. O naturalnych uwarunkowaniach reżimu odpływu rzecznej na obszarze Gminy Suszec świadczą również wysokie wartości wahań przypadkowych odpływu, czyli wahań związanych ze zmiennością warunków hydrometeorologicznych w danym roku. Sprawiają one, że maksimum przepływów roztopowych występuje w styczniu lub kwietniu, a nie w marcu, jak to wynika ze zmienności sezonowej wyznaczonej dla wieloletniego cyklu. Wartości wahań przypadkowych są również bardzo wysokie, przekraczają, bowiem 84% przepływu wieloletniego.

Charakterystyka koryt rzek i potoków oraz ich dolin

Rzeka Pszczynka płynie z zachodu na wschód przez południowe tereny Gminy Suszec. Szerokość doliny wynosi tam 400-600 m, a jedynie przy granicy z gminą Żory zwęża się do 150-200 m. Jej płaskie, podmokłe dno jest zmeliorowane i pocięte ponad 200 rowami zbierającymi wody z obszaru doliny. W kierunku północnym dno doliny przechodzi łagodnie w położe zbocze o nachyleniu 2-3°. W kierunku południowym (wieś Mizerów) zbocze doliny Pszczynki jest bardziej strome. Długość koryta rzeki w obrębie gminy wynosi 4,5 km, a jej spadek około 0,7 ‰. Dolina rzeki Pszczynki na odcinku około 2,5 km poczynając od granic z miastem Pszczyna znajduje się w obrębie zasięgu cofki zbiornika Łąka. Mimo, że zbiornik ten znajduje się poza obszarem gminy Suszec to przy osiągnięciu normalnego poziomu piętrzenia zbiornika wynoszącego 250,35 m n.p.m. zasięg cofki wynosi około 1,9 km od mostu w Mizerowie w górę rzeki. W przypadku stanów wysokich, przy piętrzeniu maksymalnym zbiornika „Łąka” (250,70 m n.p.m.) zasięg cofki jest znacznie większy, aż do zachodnich granic gminy. Sytuację taką obserwowano w czasie powodzi w 1997 roku. Poczynając od zachodnich granic gminy, gdzie Pszczynka wpływa na jej obszar, koryto rzeki ma szerokość około 3,5 m i głębokość do 0,8 m. W rejonie

⁵ <http://www.psh.gov.pl>

osady Borki dolina rozszerza się do około 400 m, a koryto do szerokości 4,0 m. Jego szerokość nieznacznie wzrasta aż do około 5,0 m w rejonie mostu w Mizerowie. Głębokość wody w korycie nie przekracza 1,0 m, a wcięcie koryta rzeki wynosi maksymalnie 2,0 m. Wyjątek stanowi odcinek koryta Pszczyńki około 200 m powyżej mostu w Mizerowie, gdzie głębokość wcięcia koryta przekracza 6,0 m. Poniżej mostu w Mizerowie, aż do granic gminy szerokość koryta Pszczyńki wzrasta do 10 m. Uchodzące do Pszczyńki rowy odwadniające jej szeroką, podmokłą dolinę mają rozstaw 20-30 m.

Kanał Branicki jest najdłuższym ciekim na obszarze gminy, ma bowiem długość około 9,3 km i spadek 2,2 %. Źródła Kanału Branickiego znajdują się w obrębie gminy Orzesze na wysokości 271,0 m n.p.m., a ujście na wysokości 250,0 m n.p.m. Kanał Branicki jest urządzeniem melioracji podstawowych i znajduje się w administracji Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, jego rejonowego oddziału w Pszczyńce. Poniżej drogi Pszczyzna-Żory (ul. Pszczyńska) Kanał Branicki wchodzi w skład systemu melioracyjnego odwadniającego użytki rolne przyległe do cofki strefy zbiornika wodnego "Łąka". W górnym odcinku biegu zlewnia Kanału Branickiego znajduje się w strefie osiadań terenu na skutek eksploatacji węgla przez KWK „Krupiński”. Koryto kanału ma tam szerokość około 0,6 m. W odcinku środkowym i dolnym szerokość koryta wzrasta do 1,0-1,5 m. Średnia głębokość koryta wynosi około 1,0 m. W rejonie Lasu Gawliczok, między osadami Kryry i Kobielice, koryto kanału rozdziela się na dwa ramiona. Średnia odległość między kanałem zachodnim i wschodnim wynosi około 0,5 km. Sieć rowów odwadniających prowadzi wody od strony kanału zachodniego w kierunku wschodnim. Szerokość doliny kanału Branickiego przekracza lokalnie 1200 m. Dolina Kanału Branickiego, podobnie jak dolina rzeki Pszczyńki, na odcinku około 2,0 km poczynając od granic z miastem Pszczyzna znajduje się w obrębie zasięgu cofki zbiornika Łąka. Mimo, że zbiornik ten znajduje się poza obszarem Gminy Suszec, to przy osiągnięciu normalnego poziomu piętrzenia zbiornika wynoszącego 250,35 m n.p.m., zasięg cofki wynosi około 1,5 km od mostu w Mizerowie w górę kanału. W przypadku stanów wysokich, przy piętrzeniu maksymalnym zbiornika „Łąka” (250,70 m n.p.m.) zasięg cofki jest znacznie większy, i sięga aż po rejon lasu Gawliczok. Sytuację taką obserwowano w czasie powodzi w 1997 roku.

Potok Nieradka ma długość około 3,7 km i spadek 3,8 ‰. Jego źródła znajdują się na wysokości 264,0 m n.p.m. między osadami Kryry i Sikowiec, a ujście na wysokości 250,0 m n.p.m., gdzie wpada do Kanału Branickiego, w pobliżu południowych granic Suszca. W górnym i środkowym biegu Nieradka płynie wzdłuż osady Kryry płaską, podmokłą doliną o szerokości 150-200 m. W dolnym biegu płynie w szerokiej dolinie Kanału Branickiego, drenując również podmokłe łąki tej doliny. Potok jest w środkowym i dolnym biegu uregulowany, głównie poprzez wyprofilowanie skarp, ich zadarnienie i lokalne pogłębienie. Szerokość koryta nie przekracza 1,0 m, a głębokość 0,8 m, przy głębokości samego potoku do 0,3 m.

Potok spod Sikowca ma długość około 4,7 km, a spadek 3,6 ‰. Jego źródła znajdują się na wysokości 269,0 m n.p.m., a ujście na wysokości 252,5 m n.p.m., gdzie wpada do Pszczyńki. W swym dolnym i środkowym biegu stanowi granicę między gminami Żory i Suszec. Lewobrzeżna zlewnia tego potoku odwadnia lasy (Las Baraniok) leżące w gminie Żory, część prawobrzeżna zaś - podmokłe łąki gminy Suszec, położone na wschód od osady Kryry. Potok przyjmuje wody z szeregu rowów odwadniających tereny leśne i łąkowe. Jego koryto ma szerokość 0,5-1,0 m, a głębokość do 0,8 m (przy głębokości potoku 0,3 m). W swoim górnym biegu przepływa przez kompleks stawów o łącznej powierzchni 14 ha. Płaska podmokła dolina potoku ma szerokość 200-300 m. Zgodnie z obowiązującym podziałem hydrograficznym Polski inna nazwa tego cieków to Dopływ spod Rudziczki. W różnych opracowaniach funkcjonuje podwójne nazewnictwo dla cieków Potok spod Sikowca i Potok z Rudziczki.

Korzeniec Południowy ma w obrębie gminy długość około 6,2 km. Jego źródła znajdują się w Lasach Kobiórkich w środkowo-wschodniej części Gminy Suszec, na wysokości 275,0 m n.p.m. Średni spadek rzeki wynosi około 4,1 ‰. Korzeniec Południowy w obrębie Gminy Suszec odwadnia zwarte kompleksy leśne. Większość jego dopływów ma charakter rowów śródleśnych o szerokości 0,5-1,0 m i głębokości około 0,2 m. Szerokość koryta Potoku Korzeniec Południowy na granicy Gminy Suszec i Gminy Kobiór wynosi około 2,0 m, a jego głębokość około 0,5 m. Głębokość wcięcia koryta rzeki sięga na tym odcinku 1,5-2,0 m.

Dokawa ma w obrębie gminy długość około 2,4 km, a spadek średni - 10,1 ‰. Źródła rzeki znajdują się na wysokości 278,0 m n.p.m. w miejscowości Radostowice, a dno koryta rzeki na granicy z Gminą Kobiór - na wysokości 253,0 m n.p.m. W obrębie gminy Suszec Dokawa odwadnia tereny upraw rolnych i łąkowych. Koryto potoku nie jest uregulowane i ma szerokość do 1,0 m, głębokość nie przekracza 0,8 m. Głębokość potoku wynosi około 0,2 m. Płaskie, podmokłe dno doliny Dokawy ma szerokość 150-200 m.

Potok z Rudziczki odwadnia północno-zachodnią część obszaru Gminy Suszec. Jest to jedyny ciek na obszarze gminy, który prowadzi wody do zlewni rzeki Rudy, dopływu Odry. Źródła potoku znajdują się na wysokości 265,5 m n.p.m., w obrębie Zakładu Górniczego KWK Krupiński Suszec. Potok opuszcza gminę na wysokości 257,3 m n.p.m., na granicy z Żorami. Całkowita długość potoku wynosi około 1,5 km, a jego spadek 5,5 ‰. W obrębie Gminy Suszec potok został uregulowany z uwagi na osiadania terenu i podtapianie doliny. Szerokość koryta potoku z Rudziczki wynosi około 0,8 m, a jego głębokość do 1,0 m. Głębokość koryta potoku jest nieznaczna. Prowadzi on średnio około 0,015 m³/s wody. Dolina potoku jest płaska i podmokła, a jego wody zasilają stawy rybne leżące na granicy z gminą Żory. Zgodnie z obowiązującym podziałem hydrograficznym Polski inna nazwa tego cieku to Dopływ spod Rudziczki. W różnych opracowaniach funkcjonuje podwójne nazewnictwo dla cieków Potok spod Sikowca i Potok z Rudziczki.

Zbiorniki wodne

Na obszarze Gminy występuje kilkanaście niewielkich stawów hodowlanych o łącznej powierzchni nieco powyżej 30 ha. Poza stawami hodowlanymi na Potoku spod Sikowca usytuowano kompleks stawów „Godziek”, należących do ośrodka rekreacyjnego „Gwaruś”. Do zbiorników wodnych zaliczono również zalewisko w dnie doliny Kanału Branickiego o aktualnej powierzchni około 12 ha, powstałe na skutek osiadań górniczych, a obecnie zasypywane w ramach rekultywacji. Ogólna powierzchnia wszystkich zbiorników wodnych na obszarze gminy wynosi około 46 ha, co stanowi około 0,6 ‰ powierzchni gminy Suszec.

6. Ocena stanu środowiska, jego zagrożeń i możliwości ich ograniczania

6.1. Gleby

Gleby – ze względu na ich bardzo długi proces tworzenia – uznaje się za dobra nieodnawialne, wymagające szczególnej ochrony. Ich ochrona jest tym bardziej uzasadniona, gdyż nie wykazują one żadnych zdolności do ochrony przed przenikaniem do nich substancji zanieczyszczających. Zanieczyszczenia są dodatkowo kumulowane w glebie i praktycznie nie podlegają migracji. Zdolność do akumulacji zanieczyszczeń pozostających w glebie przez niektóre gatunki roślin sprawia, że zanieczyszczone gleby nie nadają się do produkcji pewnych grup roślin jadalnych i pastewnych.

Na obszarze gminy nie są prowadzone stałe pomiary, jakości gleb w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. W ramach monitoringu badania były przeprowadzone tylko w roku 2005 i były one prowadzone w skali województwa dla poszczególnych powiatów. W tabeli nr 2 przedstawiono porównanie wskaźników dla gleb powiatu pszczyńskiego w stosunku do wskaźników dla całego województwa Śląskiego.

Tabela 2 Wskaźniki bonitacji negatywnej, gmina na tle powiatu i województwa

Powiat	Odczyn pH w %*	Potrzeby wapniowania w %**	Zawartość fosforu w %***	Zawartość potasu w %***	Zawartość magnezu w %***
Gmina Suszec ⁶	86	84	59	53	38
Województwo Śląskie	71	69	58	67	52

*) obejmuje procent gleb b. kwaśnych, kwaśnych i ½ lekko kwaśnych

**) obejmuje procent potrzeb wapniowania koniecznych, potrzebnych, ½ wskazanych

***) obejmuje procent gleb o zawartości b. niskiej, niskiej, ½ średniej

Przedstawione powyżej wyniki badań wskazują, że wskaźnik gleb zakwaszonych oraz gleb potrzebujących wapniowania jest wyższy od średniej dla województwa, wskaźniki zawartości fosforu są zbliżone do średniej dla województwa, natomiast wskaźniki dla zawartości potasu i magnezu są niższe od średniej.

Podstawowe zagrożenie gleb, a właściwie zasobów gruntów rolnych, na terenie gminy stanowi ich przeznaczania na cele nierolnicze i nieleśne. Chodzi tutaj zwłaszcza o presję urbanizacyjną i związane z tym przeznaczanie gruntów rolnych pod zabudowę. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych powoduje, że naturalne procesy ochronne i regeneracyjne nie funkcjonują prawidłowo i nie są w stanie ich ochronić.

Poprawa jakości gleb pozostających w rolniczym użytkowaniu może nastąpić poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych, właściwe nawożenie oraz przeciwdziałanie zwiększaniu aktywności metali ciężkich. Ochronę gruntów rolnych przed zabudową mogą zapewnić zapisy planistyczne ograniczające prawo zabudowy na gruntach najlepszych klas bonitacyjnych, na terenach nieuzbrojonych w kanalizację sanitarną, bądź z dala od istniejącej zabudowy. W opracowywanym studium proponuje się, więc kategorie obszarów chronionych przed zabudową, obejmujących również obszary rolne, jako równoważenie procesów urbanizacyjnych.

6.2. Wody

Wody powierzchniowe

Regulacja potoków i zmeliorowanie dolin rzecznych spowodowało zamianę naturalnych cieków na rowy melioracyjne. Na skutek budowy nowych rowów wzrosła na obszarze dolin rzecznych gęstość sieci rzecznej. Zmiany te spowodowały osuszenie znacznych powierzchni, które dotychczas stanowiły mogły o bioróżnorodności obszaru. Osuszona została terasa zalewowa Pszczyńki i Kanatu Branickiego. To z kolei spowodowało obniżenie zwierciadła wód gruntowych w obrębie tej terasy. Obecnie zwierciadło wody gruntowej kształtuje się tam na głębokości zbliżonej do głębokości rowów melioracyjnych (do 1 m). Przeprowadzenie melioracji w obrębie wysoczyzn prowadzi do likwidacji zagłębień

⁶ Stan środowiska w województwie Śląskim w 2005, WIOŚ Katowice, 2006,

bezodpływowych. Regulacje potoków i melioracje zostały przeprowadzone także w obrębie kompleksów leśnych.

Istotne zmiany w sieci hydrograficznej i warunkach obiegu wody spowodowała budowa stawów hodowlanych. Stawy te zlokalizowano głównie w dolinach mniejszych potoków. Powodują one wzrost zdolności retencji wody przez sieć wód powierzchniowych gminy (tzw. „mała retencja”). Wpływają także na spowolnienie spływu powierzchniowego, co jest korzystne zarówno w warunkach niedoboru wody, jak też wystąpienia stanów powodziowych.

Ważnym zjawiskiem hydrologicznym występującym na obszarze gminy jest występowanie cofki związanej z funkcjonowaniem Zbiornika Łąka położonego w dolinie Pszczynki poza granicami Gminy Suszec. Cofka występuje w dolinach Pszczynki i Kanału Branickiego. W przypadku doliny Pszczynki cofka, przy normalnym piętrzeniu zbiornika wynoszącym 250,35 m n.p.m., sięga w górę doliny na odległość około 2,5 km poczynając od granic z miastem Pszczyna, natomiast w dolinie Kanału Branickiego cofka sięga na odległość ok. 2 km od granic Pszczyny. Przy piętrzeniu maksymalnym równym 250,70 m n.p.m. (co miało miejsce w czasie powodzi w 1997 r.), cofka sięgnęła zachodnich granic Gminy na Pszczynce i Lasu Gawliczok w dolinie Kanału Branickiego.

Także stan czystości wód powierzchniowych jest efektem działalności człowieka. Znacznemu zanieczyszczeniu ulegają wody powierzchniowe, szczególnie większych cieków. Powszechne jest także bakteriologiczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych. Duże znaczenie ma również zanieczyszczenie pochodzące ze spływów powierzchniowych z silnie nawożonych pól.

Cieki obszaru Gminy nie są objęte państwowym monitoringiem, jakości powierzchniowych wód płynących (prowadzonym przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska). O jakości wód możemy jedynie wnioskować z badań, które były przeprowadzone w punktach pomiarowych położonych poza obszarem gminy, ale na ciekach, które przez gminę przepływają. Wyniki badań przedstawiono w tabeli nr 3.

Tabela 3 Wstępna ocena stanu wód powierzchniowych w punktach pomiarowo-kontrolnych w roku 2008 w pobliżu terenu gminy Suszec⁷

l.p.	Kod i nazwa jednolitej części wód podziemnych	Nazwa punktu pomiarowego i kilometr rzeki	Elementy klasyfikacji stanu/ Potencjału ekologicznego		
			Klasyfikacja elementów biologicznych	Klasyfikacja elementów fizykochemicznych	Klasyfikacja substancji szczególnie szkodliwych
1	PLRW200016211649 Kanał Branicki	Kanał Branicki /Ujście do Pszczynki/0,6 km	b.d.	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej dobrego
2	PLRW200016211653 Pszczynka do zb. Łąka	Pszczynka powyżej zbiornika Łąka/ 25km	b.d.	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej dobrego
3	PLRW200017211669 Dokawa	Dokawa ujście do Pszczynki /1,5 km	Klasa III	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej dobrego
4	PLRW200017211689 Korzeniec	Korzeniec ujście do Pszczynki /1,8	b.d.	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej dobrego

⁷ wg Informacja o stanie środowiska w 2008, WIOŚ Katowice, październik 2009 r.

TEKST UJEDNOLICONY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUSZEC
Część A – Uwarunkowania rozwoju

5	PLRW20001921169 Pszczynka od zb. Łąka do ujścia	Pszczynka ujście do Wisły /0,6	b.d.	Poniżej stanu dobrego	Stan dobry i powyżej dobrego
---	--	-----------------------------------	------	-----------------------	------------------------------

* b.d. - brak danych, ocena zostanie wykonana po zakończeniu prac związanych z opracowaniem metodyk referencyjnych dla makrobezkręgowców bentosowych

Powyższe badanie stanu wód oparte jest na Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz.U. Nr 162, poz. 1008) . To rozporządzenie wprowadza nowe sposoby oceny stanu wód. Dotychczas nie opracowano szczegółowych wytycznych pozwalających na określenie stanu wód zgodnie z tym rozporządzeniem. Brakuje, więc danych dotyczących stanu i potencjału ekologicznego wód, oceny stanu chemicznego i oceny stanu wód. Choć powyższa tabela przedstawia ocenę wstępną, można na jej podstawie stwierdzić, że jakość wód powierzchniowych cieków przepływających przez teren gminy jest niezadowalająca.

Cieki w gminie Suszec nie były również badane pod kątem Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych. Najbliżej gminy badane były: Pszczynka powyżej zbiornika Łąka oraz Pszczynka u ujścia do Wisły. W obu lokalizacjach badane wody nie spełniały wymagań, jakim powinny odpowiadać wody, w których bytują ryby karpiowate i łososiowate. Przekroczone były zawiesina ogólna, tlen rozpuszczony, BZT5, azot amonowy, niejonowy amoniak, azotyny oraz fosfor ogólny⁸.

Cieki w gminie Suszec oraz w jej pobliżu nie były badane w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz.U. nr 204, poz. 1728)⁶.

Wody podziemne

Wody podziemne gminy Suszec zostały zaliczone do jednolitej części wód podziemnych nr 142. Dla tej jednostki nie zostały wykonane badania jakości wód podziemnych prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w oparciu o rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryterium i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. 2008 Nr 143, poz. 896).

Jakość wód podziemnych została określona jedynie na podstawie badań przeprowadzonych w ramach sporządzania Mapy Hydrogeologicznej Polski ark. Tychy. Badania te zostały przeprowadzone na podstawie nieobowiązującego już Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2000 r. w sprawie warunków, jakim powinna odpowiadać woda do picia i na potrzeby gospodarcze, woda w kąpieliskach, oraz zasad sprawowania kontroli jakości wody przez organy Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. 2000 nr 82 poz. 937) . Czwartorzędowy poziom Q_{II}, występujący w jednostkach 5abQIII, 6abQ-TrIV oraz 7abQIII jest ostniony od powierzchni, toteż wody występujące odpowiadają kryterium poziomu użytkowego. Wody mają mineralizację, wyrażoną wartością suchej pozostałości 113-741 mg/dm³. Wody te należą do wód słodkich i akrotopogów. Sporadycznie są to wody zmineralizowane z uwagi na potwierdzone zanieczyszczenia antropogeniczne badane wody należą głównie do typów HC₃-Ca (30%), HC₃-SO₄-Ca oraz Cl-Na. Pod względem jakości są to wody należące do klasy IIb (z uwagi na żelazo, mangan,

⁸ wg Informacja o stanie środowiska w 2008, WIOŚ Katowice, październik 2009 r.

krzemionkę) lub do klasy III (decydują o tym podwyższone zawartości żelaza, manganu, krzemionki, azotynów, azotanów, siarczanów oraz lokalnie Al, Zn, Cd); przy czym przekroczenia sanitarne stwierdzono dla żelaza, manganu, azotynów i chlorków, złą jakość wód czwartorzędowego poziomu QII stwierdzono lokalnie w okolicy składowiska odpadów górniczych kopalni „Krupiński”.

Wody poziomu karbońskiego należą do wód słodkich i akratopegów, niekiedy wód mineralnych. Mineralizacja ogólna mieści się w przedziale 130-1715 mg/dm³. Wartość pH 6.6-8.0 kwalifikuje wody te do wód słabo kwaśnych i słabo zasadowych. Zgodnie z klasyfikacją Szczukariewa-Prikłowskiiego wody te należą do typu HC0₃-Ca-Na, HC0₃-S0₄-Na, S0₄-HC0₃-Ca-Mg, S0₄-HC0₃-Mg i Cl-Mg-Ca.

W omawianych wodach wyraźnie zaznacza się proces ich zanieczyszczenia, na co wskazuje wzrost zawartości jonów: SO₄ (9-473 mg/dm³), Cl (9-73 mg/dm³), Na (3-266 mg/dm³), K (2-13 mg/dm³). Pod względem jakości wody reprezentują klasę IIb (żelazo, mangan, krzemionka) oraz III (pH, żelazo, mangan, siarczany, glin). Przekroczenia sanitarne w wodach dotyczą siarczanów, sodu, żelaza i manganu. W granicach jednostek 5abQIII, 6abQ-TrIV oraz 7abQIII.

6.3. Powietrze

Według ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 85) ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane. Na stan powietrza na terenie gminy Suszec mają wpływ następujące czynniki:

- emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych i powierzchniowych oraz niska emisja,
- emisja ze środków transportu i komunikacji,
- emisja transgraniczna (spoza terenu gminy),
- emisja niezorganizowana.

Zazwyczaj głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych. Podstawową masę zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla. Jednak najbardziej uciążliwe składniki spalin to przede wszystkim dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pył. W mniejszych ilościach emitowane są również chlorowódz, różnego rodzaju węglowodory aromatyczne i alifatyczne.

Wraz z pyłem emitowane są również metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, a wśród nich benzo(a)piren, uznawany za jedną z bardziej znaczących substancji kancerogennych. W pyłe zawieszonym ze względu na zdolność wnikania do układu oddechowego, wyróżnia się frakcje o ziarnach: powyżej 10 mikrometrów i pył drobny poniżej 10 mikrometrów (PM10). Ta druga frakcja jest szczególnie niebezpieczna dla człowieka, gdyż jej cząstki są już zbyt małe, by mogły zostać zatrzymane w naturalnym procesie filtracji oddechowej. Przy spalaniu odpadów z produkcji tworzyw sztucznych opartych na polichloroku winylu do atmosfery mogą dostawać się substancje chlorowcopochodne, a wśród nich dioksyny i furany. O wystąpieniu zanieczyszczeń powietrza decyduje ich emisja do atmosfery, natomiast o poziomie w znacznym stopniu występujące warunki meteorologiczne. Przy stałej emisji, zmiany stężeń zanieczyszczeń są głównie efektem przemieszczania, transformacji i usuwania ich z atmosfery. Stężenie zanieczyszczeń zależy również od pory roku. I tak:

- sezon zimowy, charakteryzuje się zwiększonym zanieczyszczeniem atmosfery, głównie przez niske źródła emisji,
- sezon letni, charakteryzuje się zwiększonym zanieczyszczeniem atmosfery przez skażenia wtórne powstałe w reakcjach fotochemicznych.

Ocenę stanu powietrza atmosferycznego przeprowadzono w oparciu o dane z lat 2006, 2007 i 2008^{9,10,11} pochodzące z opracowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach. Ocena przeprowadzona jest w wyodrębnionych strefach na terenie województwa śląskiego zaliczonych do odpowiednich klas od A do C, od klasy najbardziej do najmniej korzystnej ze względu na stopień oddziaływania zanieczyszczeń na stan zdrowia ludzkiego – kryterium ochrony zdrowia. W raporcie WIOŚ przeprowadzono ocenę stanu powietrza atmosferycznego w wyodrębnionych strefach m.in. w strefie bieruńsko-pszczyńskiej, do której należy Suszec, na tle całego województwa śląskiego. W roku 2006 gmina Suszec została zaliczona do strefy obejmującej wyłącznie powiat Pszczyński, natomiast w latach 2007 – 2008 została zaliczona do strefy bieruńsko-pszczyńskiej.

Tabela 4 Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń oraz klasa ogólna strefy z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w latach 2006-2008

	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											Ogólna klasa strefy
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
Rok 2006	A	A	A	A	A	A	-	-	-	-	A	A
Rok 2007	A	A	A	A	A	A	A	C	A	A	C	C
Rok 2008	A	A	A	A	A	A	A	C	A	A	C	C

Klasyfikacja według kryterium ochrony zdrowia na terenie strefy bieruńsko-pszczyńskiej wykazała klasę C ze względu na przekraczane dopuszczalne stężenia 24 godzinne i roczne dla benzo(a)pirenu B(a)P oraz stężenia O₃ (z tym, że badanie O₃ prowadzone jest dla strefy śląskiej). W roku 2006 nie zanotowano żadnych przekroczeń. Różnica w stosunku do roku 2007 i 2008 wynika z innego zaliczenia gminy Suszec do strefy pomiarowej. Przeprowadzona klasyfikacja dla pozostałych zanieczyszczeń takich jak: dwutlenek azotu (NO₂), ołów (Pb), ozon (O₃), tlenek węgla (CO), dwutlenek siarki (SO₂), arsen (As), nikiel (Ni) oraz benzen (C₆H₆) wykazała klasę A. Przyznana klasa ogólna dla strefy w roku 2006 to klasa A, natomiast w latach 2007-2008 to klasa C, przy czym zaliczenie do klasy C nastąpiło wyłącznie na skutek przekroczeń benzo(a)pirenu B(a)P oraz stężenia O₃. Należy zauważyć, iż najwyższe stężenia zanieczyszczeń (przekroczenia wartości dopuszczalnych) występują w sezonie jesienno – zimowym, co związane jest ze spalaniem paliw w celach grzewczych (niska emisja). Za pozytywny należy uznać brak przekroczeń pyłu zawieszonego, który ujawnia się w sąsiednich strefach: Aglomeracji Górnośląskiej, Aglomeracji Rybnicko-Jastrzębskiej oraz strefie bielsko-żywieckiej.

6.4. Odpady

⁹ Piąta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2006 rok”.

¹⁰ Szósta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2007 rok”.

¹¹ Stan środowiska w województwie śląskim w 2008, WIOŚ Katowice, 2009 r”.

Rada Gminy Suszec Uchwałą XLII/34/335/2006 z dnia 29 czerwca 2006 roku w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Suszec, przyjęła szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Suszec, które regulują sposób postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy. Sprawy gospodarki odpadami w gminie Suszec reguluje uchwała Rady Gminy Suszec Nr XXXIII/76/282/2005 z dnia 29 września 2005 r., którą to przyjęto „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Suszec na lata 2004-2015”.

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości realizują firmy, z którymi zawarto umowy i które posiadają stosowne zezwolenia.

Wójt Gminy Suszec Zarządzeniem Nr GKŚ/3/2006, określił i podał do publicznej wiadomości wymagania, jakie powinni spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie gminy. Ponadto na podstawie danych otrzymanych od przedsiębiorców (drogą elektroniczną lub korespondencyjnie), Gmina utworzyła w dniu 1 października 2005 r. ewidencję zawartych umów na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych objęto w 2007 r. 79% mieszkańców gminy, a w roku 2008 90 %.

Poza tym w gminie wprowadzono system selektywnej zbiórki następujących odpadów: wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii, opakowań po środkach ochrony roślin oraz przeterminowanych środków ochrony roślin (w ramach utworzonego w Suszcu Powiatowego Punktu Zbiórki Opakowań po Środkach Ochrony Roślin).

Źródłem powstawania osadów ściekowych w gminie Suszec są oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne w Suszcu i w Kobielicach, których zarządcą jest PGK Sp. z o.o. Ustabilizowane komunalne osady ściekowe z oczyszczalni ścieków w Suszcu po odwodnieniu na prasie filtracyjnej zagospodarowane są na terenie strefy ochronnej oczyszczalni ścieków w Suszcu. Strefa ochronna jest wyłączona z produkcji rolniczej. W celu możliwości przyrodniczego wykorzystania gruntów i zagospodarowania osadów ściekowych dokonano analizy jakości gruntów w strefie ochronnej. Niska zawartość metali ciężkich i substancji organicznej gleby dopuszcza rekultywację tych gleb ustabilizowanymi osadami ściekowymi. Na podstawie wyników badań właściwości fizyko – chemicznych, stanu bakteriologicznego osadów ściekowych, przyjęto że mogą być stosowane do celów rekultywacyjnych na potrzeby rolnicze i nierolnicze. W 2008 r. część osadu nadmiernego z oczyszczalni Suszec została wywieziona na wysypisko. Osady z oczyszczalni ścieków w Kobielicach są wywożone do oczyszczalni ścieków w Suszcu, celem ich dalszej przeróbki i unieszkodliwienia.

Gmina Suszec nie sporządziła do tej pory szczegółowej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Dane odnośnie występowania azbestu na terenie gminy, pochodzą ze zgłoszeń bezpośrednio od mieszkańców. Na koniec 2008 r. ilość wyrobów zawierających azbest na terenie gminy wynosiła 334,132 Mg (w tym: osoby fizyczne – 79,271 Mg, osoby prawne – 254,861 Mg). Gmina planuje wykonanie pełnej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowanie programu usuwania tych wyrobów na lata 2010-2011. Decyzje odnośnie dofinansowania przez Gminę usuwania azbestu dla osób fizycznych, podjęte zostaną po wykonaniu inwentaryzacji i oszacowaniu całkowitych kosztów takiego przedsięwzięcia.

Jak wynika ze „Sprawozdania z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami za lata 2007-2008 dla gminy Suszec” wzrost procenta mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych znacząco wpłynął na ogólną ilość zebranych odpadów komunalnych. W rezultacie daje to bardziej wiarygodny obraz odnośnie rzeczywistej ilości wytwarzanych w gminie odpadów komunalnych.

Pomimo wzrostu ogólnej ilości zebranych odpadów, spadła ilość selektywnie zebranych odpadów opakowaniowych. Poza tym nie wprowadzono do tej pory zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Znacząco natomiast wzrosła ilość zebranych odpadów wielkogabarytowych, co wynika najprawdopodobniej z nagromadzenia tych odpadów w latach ubiegłych¹².

V. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej następuje obecnie i będzie realizowana nadal poprzez:

- zachowanie i ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego,
- utrzymanie istniejących oraz wyznaczenie nowych stref ochrony konserwatorskiej,
- ochronę obiektów o charakterze zabytkowym wskazanym do objęcia gminną ewidencją zabytków,
- dokonywaną okresowo, (co najmniej raz w trakcie Kadencji Rady Gminy) przez Gminną Komisję Urbanistyczno – Architektoniczną analizę stanu oraz wartości estetycznych obiektów zrealizowanych i realizowanych obecnie oraz ich ewentualne zaliczenie w poczet dóbr kultury współczesnej.

1. Obiekty i założenia na obszarze gminy wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego:

Suszec

- 1) Zespół zabudowań folwarcznych: oficyna (to Stary zamek) i stodoła (dawny browar) przy ul. Św. Jana 33 – nr w rejestrze A/525/65 wpis z dn. 20.02.1966 r. – oznaczony, jako Df 1 i Df 2,
- 2) Plebania parafii rzymsko – katolickiej p.w. Św. Stanisława przy ul. Św. Jana 55 – nr w rejestrze A/531/65 wpis z dn. 07.02.1965 r. – oznaczona jako S 2,

Rudziczka

Dwór przy ul. Szkolnej 7 z XIX w. – nr w rejestrze A/528/65 wpis z dnia 20.01.1966 r. – oznaczony jako DF 7,

Kryry

- 1) Budynek mieszkalny przy ul. Wyzwolenia 138 z XIX w. – nr w rejestrze A/524/65 wpis z dnia oznaczony jako M 1,
- 2) Krzyż przydrożny kapliczkowy z 1839 r. przy ul. Wyzwolenia – Spokojna – nr w rejestrze B/336/72 wpis z dnia – oznaczony jako K 6,
- 3) Kapliczka przydrożna z I poł. XIX w. przy ul. Wyzwolenia - nr w rejestrze B/337/72 wpis z dnia – oznaczona jako K 5,

Mizerów

- 1) Dwór (zarządcówka) przy ul. Lipki z I poł. XIX w. – nr w rejestrze A/451/65 wpis z dnia 14.12.1965 r. – oznaczony jako Df 4,
- 2) Oficyna dworska przy ul. Lipki – nr w rejestrze A/452/56 wpis z dnia 14.12.1965 r. – oznaczona jako Df 5,
- 3) Spichlerz przy ul. Lipki – nr w rejestrze A/453/65 wpis z dnia 14.12.1965 r. – oznaczony jako Df 6,

Kobielice

¹² na podstawie Plan gospodarki odpadami dla gminy Suszec na lata 2004-2015; Sprawozdania z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami za lata 2007-2008 dla Gminy Suszec, Albeko, Suszec, grudzień 2008;

Figura przydrożna św. Jana Nepomucena z XIX w. przy ul. Jana Pawła II – nr w rejestrze B/322/72– oznaczona jako K 7.

Dla obiektów zabytkowych położonych w granicach terenu górniczego Suszec III należy wykonać ekspertyzę przewidywanych wpływów eksploatacji górniczej i sporządzić projekt zabezpieczeń.

2. Strefy ochrony konserwatorskiej

Tradycja strefowej ochrony konserwatorskiej doprowadziła do wyodrębnienia w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gminy rodzajów stref ochrony konserwatorskiej: stref „A” oraz „B” ochrony konserwatorskiej zachowanych elementów zabytkowych oraz ich historycznych założeń przestrzennych, strefy „K” ochrony krajobrazu, strefy „E” ochrony ekspozycji oraz strefy ochrony i obserwacji archeologicznej „OW”. W nawiązaniu do poszczególnych istniejących stref ochrony konserwatorskiej proponuje się wprowadzenie bardziej precyzyjnego określenia nazwy, podmiotu ochrony, celu oraz ustaleń dla obszarów stref, jak niżej:

2.1. Strefa ochrony konserwatorskiej „A” – „strefa rekonstrukcji historycznego układu urbanistycznego oraz ochrony obiektów zabytkowych”.

Przedmiotem ochrony w strefie konserwatorskiej „A” jest historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny oraz ochrona obiektów zabytkowych tworzących lub uzupełniających ten układ.

Cel ochrony w strefie konserwatorskiej „A” to „zachowanie, rewitalizacja oraz aktywacja zabytkowych obiektów i założeń”.

W strefie należy wprowadzić następujące ustalenia:

Zamierzenia inwestycyjne należy uzgadniać z państwową służbą ochrony zabytków, istniejący układ zieleni należy chronić, utrzymać oraz w miarę możliwości uzupełnić, dopuszcza się remont, modernizację oraz przebudowę obiektów, zakazuje się realizacji samodzielnych konstrukcji i urządzeń reklamowych, przy pracach ziemnych wskazany nadzór archeologiczny.

Teren strefy „A” obejmuje:

- 1) Założenie sakralne kościoła p.w. św. Stanisława i plebanii w Suszcu przy ul. Św. Jana 55,
- 2) Założenie dworskie w Mizerowie przy ul. Lipki.

2.2. Strefa ochrony konserwatorskiej „B” – „strefa ochrony zachowanych obiektów i elementów zabytkowych”.

Przedmiotem ochrony w strefie konserwatorskiej „B” są zachowane zabytkowe obiekty i założenia.

Cel ochrony w strefie konserwatorskiej „B” to „zachowanie, rewitalizacja oraz aktywacja zabytkowych obiektów i założeń”.

W strefie należy wprowadzić następujące ustalenia:

istniejący układ zieleni należy ochraniać, utrzymać oraz w miarę możliwości uzupełniać, dopuszcza się remont, modernizację oraz przebudowę obiektów, przy pracach ziemnych wskazany nadzór archeologiczny.

Teren strefy „B” obejmuje:

- 1) Założenie dworskie w Rudziczce przy ul. Szkolnej 7,
- 2) Zespół zabudowań folwarcznych w Suszcu przy ul. Św. Jana 33 (strefa obejmuje cały obszar wpisane do rejestru zabytków folwarku),
- 3) Założenie zabudowań folwarcznych w Kryrach przy F. Klimy,
- 4) Kościół parafialny p.w. św. Karola Boromeusza w Kryrach przy ul. Wyzwolenia,
- 5) Założenie cmentarne w Suszcu przy ul. Św. Jana,
- 6) Założenie cmentarne w Kryrach przy ul. Rolniczej,
- 7) Zabytkowe wiejskie układy zabudowy w Suszcu przy ul. Św. Jana.

2.3. Strefa ochrony konserwatorskiej „E” – „strefa ekspozycji zabytkowego założenia”.

Przedmiotem ochrony w strefie konserwatorskiej „E” jest historyczna ekspozycja zabytkowych obiektów i założeń.

Cel ochrony w strefie konserwatorskiej „E” to „zachowanie historycznej ekspozycji oraz ochrona lokalizacji zabytkowych obiektów i założeń”.

W strefie należy wprowadzić następujące ustalenia:

istniejący układ zieleni należy ochraniać, utrzymać oraz w miarę możliwości dążyć do przywrócenia historycznej formy zieleni towarzyszącej, dopuszcza się remont, modernizację oraz przebudowę obiektów, przy pracach ziemnych wskazany nadzór archeologiczny.

Teren strefy „E” obejmuje: przebieg ul. Św. Jana w Suszcu widoczny od strony południowej, naturalnie ukształtowanej, zabudowa nawarstwiona historycznie.

2.4. Strefa ochrony konserwatorskiej „K” – „strefa ochrony krajobrazu”.

Przedmiotem ochrony w strefie konserwatorskiej „K” jest historyczna sylweta zabytkowych obiektów, założeń i jej miejsce w krajobrazie kulturowym.

Cel ochrony w strefie konserwatorskiej „K” to zachowanie historycznego krajobrazu oraz ochrona sylwety zabytkowych obiektów i założeń.

W strefie należy wprowadzić następujące ustalenia:

istniejący układ zieleni należy ochronić, utrzymać oraz w miarę możliwości dążyć do przywrócenia historycznej formy zieleni towarzyszącej, dopuszcza się remont, modernizację oraz przebudowę obiektów, przy pracach ziemnych wskazany nadzór archeologiczny.

Teren strefy „K” obejmuje:

Założenie sakralne kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława w Suszcu przy ul. Św. Jana 55 wraz z plebanią i otoczeniem.

2.5. Strefa ochrony i obserwacji archeologicznej „OW”.

Przedmiotem ochrony w strefie „OW” są mogące się w niej znajdować nieruchome zabytki archeologiczne, zaś przedmiotem obserwacji archeologicznej są historyczne układy ruralistyczne oraz najbliższe otoczenie obiektów, założeń zabytkowych i stanowisk archeologicznych.

Tabela 5 Stanowiska archeologiczne na obszarze gminy

Sołectwo	Numer stanowiska na rysunku studium	Numer obszaru AZP (mat. konserwat.)	Numer stanowiska (mat. konserwat.)	Inwentaryzacja rodzaj stanowiska	Chronologia
Suszec	1	102-45	6	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze czasy nowożytne
	2	102-45	7	śląd osadnictwa	czasy nowożytne
	3	103-45	6	śląd osadnictwa	czasy nowożytne
	4	103-46	1	śląd osadnictwa	czasy nowożytne
	5	103-46	2	śląd osadnictwa	czasy nowożytne
Rudziczka	6	103-45	5	śląd osadnictwa	czasy nowożytne
Kryry	7	103-45	7	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze czasy nowożytne
	8	103-45	8	śląd osadnictwa	czasy nowożytne
Mizerów	9	104-45	1	osada	czasy nowożytne
	10	104-45	2	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze czasy nowożytne
Kobielice	11	103-46	3	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze czasy nowożytne
	12	103-46	4	osada	czasy nowożytne
Radostowice	13	103-46	5	śląd osadnictwa	czasy nowożytne
	14	103-46	6	śląd osadnictwa	czasy nowożytne
	15	103-46	7	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późne średniowiecze czasy nowożytne
	16	103-46	8	osada	czasy nowożytne

Celem ochrony w strefie „OW” jest zachowanie nieruchomości zabytków archeologicznych oraz zabezpieczenie możliwości prowadzenia badań archeologicznych.

W strefie należy wprowadzić następujące ustalenia:

Mogące się znajdować w strefie nieruchomości zabytki archeologiczne należy uwzględnić przy zabudowie i zagospodarowaniu terenów położonych w strefie, w przypadku zamierzeń inwestycyjnych wskazany nadzór archeologiczny.

Teren strefy „OW” obejmuje:

- 1) Tereny zabudowy przy ul. Św. Jana w Suszcu,
- 2) Tereny zabudowy pomiędzy ul. Wyzwolenia i ul. Nierad w Kryrach,
- 3) Tereny zabudowy przy ul. Wiejskiej w Kobielicach,
- 4) Tereny zabudowy pomiędzy ul. Wyzwolenia, Boczna i Dworską w Mizerowie,
- 5) Tereny zabudowy w rejonie ul. Porębskiej i Spokojnej w Radostowicach,
- 6) Tereny lokalizacji obiektów i założeń wpisanych do rejestru zabytków i postulowanych do wpisu,
- 7) Tereny w rejonie ujętych w tabeli stanowisk archeologicznych.

Z uwagi na niewielkie rozpoznanie jednostki pod względem archeologicznym (brak rejestrowych stanowisk archeologicznych) w przypadku prowadzenia wszystkich prac ziemnych w obrębie stanowisk archeologicznych należy wykonać wyprzedzające badania archeologiczne.

3. Obiekty postulowane do wpisu do gminnej ewidencji zabytków oraz do ochrony w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Suszec

- 1) Kościół parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika wraz z otaczającą zielenią i obejściem wokół kościoła i plebanii – oznaczony, jako S 1,
- 2) Klasztor s.s. Boromeuszek z I poł. XX w. przy ul. Na Grabówce – oznaczony, jako S 4,
- 3) Budynek mieszkalno – usługowy (dawna karczma) przy ul. Św. Jana – oznaczony, jako P 5,
- 4) Leśniczówka z 1910 r. na Branicy – oznaczona, jako P 1,
- 5) Kapliczka architektoniczna przydrożna z XIX w. przy ul. Św. Jana 63 – oznaczona, jako K 1,
- 6) Kapliczka architektoniczna św. Anny z 1804 r. na Sikowcu – oznaczona, jako K 2,
- 7) Figura św. Jana Nepomucena z I poł. XIX w. przy ul. Św. Jana – oznaczona, jako K 3,
- 8) Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem z 1807 r. w lesie na Branicy – oznaczona, jako K 4,
- 9) Kapliczka architektoniczna przydrożna przy ul. Św. Jana – oznaczona, jako K 8,
- 10) Krzyż kamienny z XIX w. przy kościele parafialnym przy ul. Szkolnej – oznaczony, jako K 9,
- 11) Krzyż kamienny z pocz. XIX w. przy ul. Dolnej i Skromnej – oznaczony, jako K 14,
- 12) Krzyż kamienny z I poł. XIX w. przy ul. Dolnej i Szkolnej – oznaczony, jako K 15,
- 13) Krzyż kamienny z pocz. XIX w. przy ul. Pszczyńskiej i Ogrodowej – oznaczony, jako K 16,
- 14) Krzyż kamienny pod plebanią przy ul. Św. Jana – oznaczony, jako K 17,

- 15) Kapliczka słupowa przy ul. Brzozowej – oznaczona, jako K 23,
- 16) Kapliczka słupowa przy ul. Św. Jana – oznaczona, jako K 24,
- 17) Kapliczka słupowo – skrzynkowa przy ul. Powstańców – oznaczona, jako K 25,
- 18) Kapliczka słupowo – skrzynkowa przy ul. Na Grabówki – oznaczona, jako K 27,
- 19) Krzyż drewniany przy ul. Pszczyńskiej i Stawowej – oznaczony, jako K 28,
- 20) Kapliczka słupowo – skrzynkowa przy ul. Św. Jana – oznaczona, jako K 29,
- 21) Cmentarz parafialny przy ul. Św. Jana – oznaczony, jako P 7.

Rudziczka

- 1) Krzyż kamienny z 1869 r. przy ul. Ks. Barona 32 – oznaczony, jako K 18,
- 2) Krzyż drewniany przy ul. Ks. Barona i Woszczyckiej – oznaczony, jako K 30,
- 3) Krzyż drewniany przy ul. Pszczyńskiej i Tęczowej – oznaczony, jako K 31,

Kryry

- 1) Kościół parafialny p.w. Karola Boromeusza przy ul. Wyzwolenia – oznaczony, jako S 3,
- 2) Zarządcówka (dawny zamek) z 1845/46 r. i spichlerz w dawnym majątku książęcym przy ul. F. Klimy – oznaczony, jako Df 3 i Df 7,
- 3) Budynek mieszkalny w dawnym majątku książęcym przy ul. F. Klimy – oznaczony, jako M 2,
- 4) Krzyż kamienny z 1930 r. przy ul. Nierad – oznaczony, jako K 10,
- 5) Cmentarz parafialny przy ul. Rolniczej – oznaczony, jako P 2.

Mizerów

- 1) Dawna karczma przy ul. Wyzwolenia – oznaczona, jako P3,
- 2) Krzyż kamienny z 1853 r. przy ul. Wyzwolenia – oznaczony, jako K 11,
- 3) Krzyż kamienny z 1884 r. przy ul. Mlecznej (Borki) – oznaczony, jako K 20,
- 4) Kapliczka słupowa przy ul. Wyzwolenia 397 – oznaczona, jako K 26.

Kobielice

- 1) Dawna szkoła ewangelicka z 1901 r. przy ul. Spacerowej – oznaczona, jako P 4,
- 2) Krzyż kamienny z XIX w. przy ul. Jana Pawła II i Pańskiej – oznaczony, jako K 12,
- 3) Krzyż kamienny przy ul. Pszczyńskiej i Leśnej – oznaczony, jako K 13,
- 4) Krzyż kamienny z 1887 r. przy ul. Wiejskiej – oznaczony, jako K 21

Radostowice

- 1) Leśniczówka z 1855 r. – oznaczona, jako P 6,
- 2) Krzyż kamienny przy ul. Pszczyńskiej i Dworcowej – oznaczony, jako K 22.

4. Obiekty wskazane do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków i postulowane do ujęcia w rejestrze zabytków województwa śląskiego.

Suszec

- 1) Kościół parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika wraz z otaczającą zielenią i obejściem wokół kościoła i plebanii – oznaczony, jako S 1,
- 2) Krzyż kamienny przed plebanią – oznaczony, jako K 17,

- 3) Krzyż kamienny przy kościele, przy ul. Szkolnej – oznaczony, jako K 9,
- 4) Kapliczka św. Anny na Sikowcu – oznaczona, jako K 2,
- 5) Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem, z 1807 r. (Brannicko Maryjka) w lesie na Branicy – oznaczona, jako K 4,
- 6) Figura św. Jana Nepomucena z poł. XIX w. przy ul. św. Jana – oznaczona, jako K 3,
- 7) Kapliczka z XIX w. przy ul. Św. Jana 63 – oznaczona, jako K 1,
- 8) Kapliczka przy ul. Św. Jana – oznaczona, jako K 8,
- 9) Kapliczka słupowo – skrzynkowa przy ul. Św. Jana – oznaczona, jako K 29,
- 10) Krzyż kamienny z I poł. XIX przy ul. Dolnej i Skromnej – oznaczony, jako K 14,
- 11) Krzyż kamienny z I poł. XIX w. przy ul. Dolnej i Szkolnej – oznaczony, jako K 15,
- 12) Krzyż kamienny z pocz. XIX w. przy ul. Pszczyńskiej i Ogrodowej – oznaczony, jako K 16.

Rudziczka

- 1) Krzyż kamienny z 1869 r. przy ul. Ks. Barona 32 – oznaczony, jako K 18,

Kryry

- 1) Kościół parafialny p.w. św. Karola Boromeusza 0 oznaczony, jako S 2,
- 2) Zarządcówka z 1845/46 r. w dawnym majątku księżęcym przy ul. F. Klima – oznaczona, jako Df 3,

Mizerów

- 1) Krzyż kamienny z 1853 r. przy ul. Wyzwolenia – oznaczony, jako K 11,
- 2) Krzyż kamienny z 1884 r. przy ul. Mlecznej (Borki) – oznaczony, jako K 20.

Kobielice

- 1) Krzyż kamienny z XIX w. przy ul. Jana Pawła II i Pańskiej – oznaczony, jako K 12,
- 2) Krzyż kamienny przy ul. Pszczyńskiej i Leśnej – oznaczony, jako K 13,
- 3) Krzyż kamienny z 1887 r. przy ul. Wiejskiej oznaczony, jako K 21.

Radostowice

- 1) Krzyż kamienny przy ul. Pszczyńskiej i Dworcowej – oznaczony, jako K 22.

VI. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.

Zgodnie z danymi GUS, na dzień 31.XII.2008 stałe zameldowanie w gminie Suszec posiadało 11.051 osób. Na przestrzeni ostatnich kilku lat liczba osób zameldowanych na pobyt stały w gminie systematycznie wzrastała. Gęstość zaludnienia jest znacznie niższa niż średnia wojewódzka (377 osób/km²) i wynosi 147 osób/km². Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 24,2%, ludność w wieku produkcyjnym 64,1%, a ludność w wieku poprodukcyjnym 11,7% ogółu mieszkańców. Na tle gmin ościennych Suszec posiada największy odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym i dosyć niski udział w ogólnej liczbie ludności osób w wieku poprodukcyjnym. Wskaźniki te są również znacznie korzystniejsze od średniej wojewódzkiej.

Tabela 6 Podstawowe dane demograficzne gminy na tle gmin ościennych i województwa.

		Suszec	Pawłowice	Kobiór	Województwo
powierzchnia	km ²	75	76	48	12.334
liczba ludności	osoba	11.051	17.805	4.682	4.654.115
ludność na 1km ²	osoba	147	235	97	377

TEKST UJEDNOLICONY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUSZEC
Część A – Uwarunkowania rozwoju

kobiety na 100 mężczyzn	osoba	104	103	102	107
udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem					
w wieku przedprodukcyjnym	%	24,2	21,9	20	17,6
w wieku produkcyjnym	%	64,1	68,2	64,5	65,5
w wieku poprodukcyjnym	%	11,7	9,9	15,5	16,9

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Zgodnie z danymi Narodowego Spisu Powszechnego Gospodarstw Domowych z 2002 roku w gminie Suszec funkcjonowało 3.018 gospodarstw domowych, wśród których najwięcej było gospodarstw jednorodzinnych składających się z czterech i więcej osób (44,9%) oraz gospodarstw trzyosobowych (19,9%). Główne źródło utrzymania stanowiła działalność pozarolnicza. Stricte z rolnictwa utrzymywało się tylko 1% ogółu gospodarstw domowych, a dochody z tytułu emerytury czy renty stanowiły podstawowe źródło utrzymania dla 36,5% gospodarstw domowych.

Zasób mieszkaniowy gminy stanowiło 2.376 mieszkań, spośród których 83,2% należało do osób fizycznych (stanowiło własność osób fizycznych). W ogólnym zasobie mieszkaniowym najczęściej występują mieszkania o powierzchni przekraczającej 120m² (37,6%) oraz o powierzchni od 100 do 119 m² (17,5%). Najwięcej mieszkań znajduje się w budynkach wybudowanych w latach 1945 – 1970 (27,8%) i w latach 1971 – 1978 (20,3%), zaś mieszkania wybudowane do 1944 roku stanowią 10,7% zasobu mieszkaniowego gminy. W ogólnym zasobie dominują mieszkania duże, które składają się w przeważającej części z pięciu lub więcej izb (60,6%) lub czterech izb (17%).

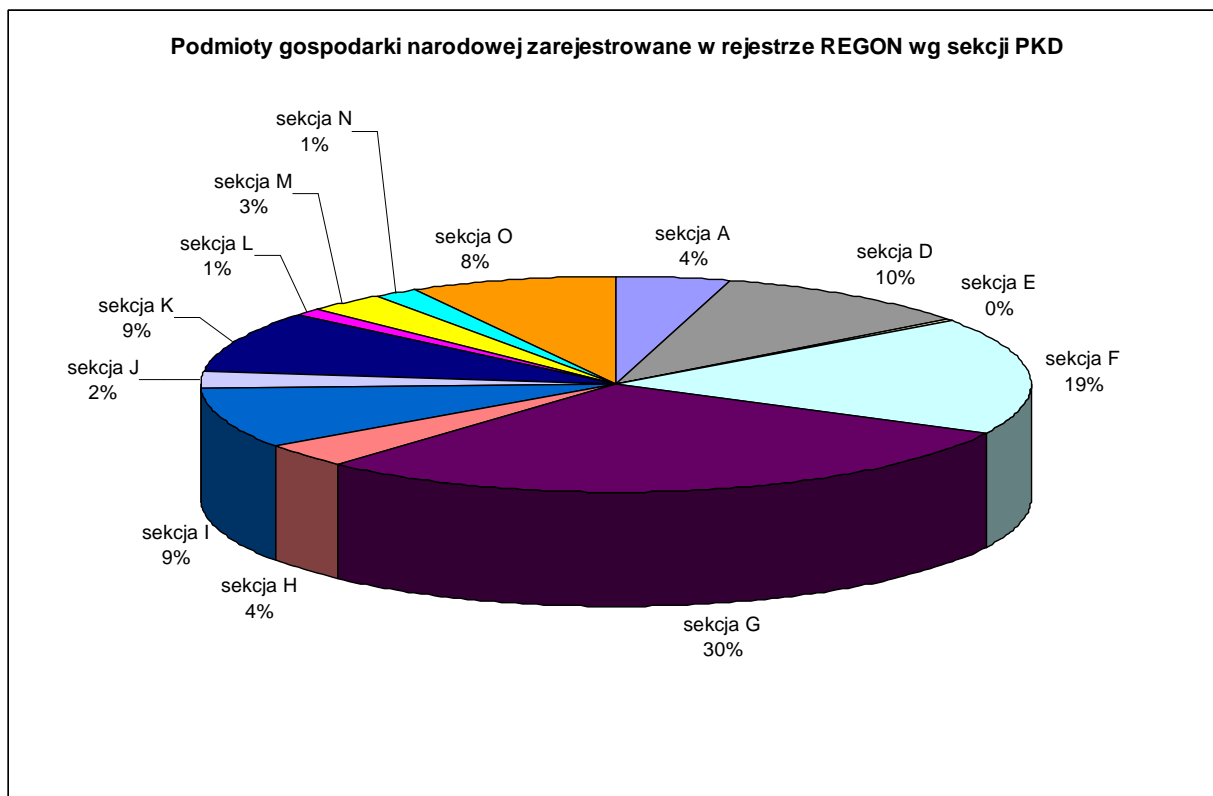
Bazę edukacyjną gminy stanowią trzy szkoły podstawowe (w Suszcu, Radostowicach i Kobielicach), trzy zespoły szkolno – przedszkolne (w Mizerowie, Kryrach i Rudziczce), oraz trzy gimnazja (w Suszcu, Radostowicach i Kryrach). Łącznie z oferty edukacyjnej wyżej wymienionych placówek oświatowych korzystało 1467 dzieci (stan na 31.12.2008 r., dane GUS) . Uzupelnienie oferty edukacyjnej, w szczególności z zakresu szkolnictwa ponadgimnazjalnego, stanowią placówki w gminach ościennych, w tym szczególnie w Żorach i Pszczynie. Gmina posiada również na swoim terenie dwa przedszkola, do których uczęszczało 65 dzieci (stan na 31.12.2008 r., dane GUS).

Realizację potrzeb z zakresu podstawowej opieki medycznej zapewniają trzy niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej i prywatne praktyki lekarskie. Uzupelnienie tej oferty stanowi apteka funkcjonująca na terenie gminy, a także punkt apteczny. Specjalistyczne usługi medyczne zapewniają szpitale w Żorach i Pszczynie.

Ogólna liczba osób pracujących w gminie zwiększyła się z 3611 w 2000 roku do 4048 w 2008 roku. Wzrost ten nie następował ciągle, jednak począwszy od roku 2005 sytuacja ulegała systematycznej poprawie. Sytuacja na gminnym rynku pracy również ulega systematycznej poprawie. Liczba osób zarejestrowanych, jako bezrobotne na przestrzeni ostatnich kilku lat systematycznie spadała. Pod koniec roku 2004 było takich osób, 444 podczas, gdy na koniec roku 2008 ich liczba spadła do 127. Wśród osób zarejestrowanych jako bezrobotne dominują kobiety, które stanowią aż 75,6% ogółu osób bezrobotnych. Wskaźnik bezrobocia liczony jako udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił na koniec 2008 roku 1,8 %, wobec 4,7% na koniec roku 2006 i 6,8% na koniec roku 2004 (dane GUS).

Na koniec roku 2008 w systemie REGON zarejestrowanych było 736 podmiotów gospodarczych. W sektorze publicznym działalność prowadziło 25 przedsiębiorstw, reszta (711 przedsiębiorstw) prowa-

dziło działalność w sektorze prywatnym, który stanowi 96,6% ogółu przedsiębiorstw zarejestrowanych w systemie REGON.

Powyższy wykres przedstawia przedsiębiorstwa zarejestrowane w systemie REGON z podziałem na sekcje PKD (Polska Klasyfikacja Działalności). Na wykresie tym zostały ujęte tylko te sekcje PKD, w których jest prowadzona działalność gospodarcza na terenie gminy (jest zarejestrowana firma). W sekcji E działalność prowadziło tylko 1 przedsiębiorstwo, stąd 0% na wykresie. Przedsiębiorstwa działające na terenie gminy prowadzą więc działalność w następujących działach gospodarki:

- sekcja A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- sekcja D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- sekcja E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
- sekcja F – budownictwo,
- sekcja G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,
- sekcja H – transport i gospodarka magazynowa,
- sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,

- sekcja J – informacja i komunikacja,
- sekcja K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa,
- sekcja L – działalność związana z obsługą rynku nieruchomości,
- sekcja M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- sekcja N – działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca,
- sekcja O – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

VII. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Bogata sieć hydrograficzna gminy powoduje, że znaczny jej obszar narażony jest na możliwość wystąpienia zagrożeń powodziowych. W szczególności dotyczy to dolin rzek Pszczyńka i Dokawa, doliny Kanału Branickiego, a także doliny potoku Nieradka. W stanie obecnym wylewające rzeki i cieki w przeważającej części nie zagrażają istniejącej zabudowie, ponieważ woda, wylewając poza koryto, może rozlać się swobodnie w dnie doliny, zalewając głównie łąki i pola. Woda stanowić może zagrożenie jedynie dla zabudowy zlokalizowanej w rejonie ulicy Wiejskiej w sołectwie Kobielice, a także w dolinie rzeki Dokawa w sołectwie Radostowice.

Osobne zagadnienie stanowi eksploatacja pokładów węgla kamiennego. Na terenie gminy Suszec złoża węgla kamiennego eksploatuje obecnie tylko jeden podmiot – kopalnia węgla kamiennego (KWK) „Krupiński” należąca do Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. Prowadzona przez ten podmiot (od 1983 roku) eksploatacja spowodowała liczne zmiany w morfologii terenu i krajobrazie. Zmiany w krajobrazie związane są z powstawaniem niecek osiadań, w których tworzą się zalewiska (często bezodpływowe), a przede wszystkim z powstającymi budowlami z mas skalnych. Budowle te nie stanowią jednak zagrożenia dla życia lub mienia mieszkańców. Nieco inaczej rzecz ma się z nieckami osiadań (i zalewiskami), które tworząc się na terenach użytkowanych rolniczo powodują degradację upraw i łąk. Zmiany w morfologii terenu to przede wszystkim deformacje ciągłe i nieciągłe, osiadania terenu i tworzenie się niecek, którym to towarzyszą najczęściej przekształcenia hydrologiczne. Zmiany te stanowią realne zagrożenie dla mienia mieszkańców (w szczególności dla zabudowy), a ich maksymalny zasięg wyznacza granica terenu górniczego.

Prowadzona eksploatacja powoduje powstawanie szkód górniczych, które docelowo prognozuje się na I, II lub III (na niewielkich fragmentach maksymalnie IV) kategorię terenu górniczego, a prognozowane maksymalne osiadania terenu mogą dochodzić do 4 metrów. Problem ten dotyczy w chwili obecnej tylko północno – zachodniej części gminy znajdującej się w obrębie terenu górniczego KWK „Krupiński”, który obejmuje zabudowane tereny centralnej i północnej części Suszca oraz północną część sołectwa Rudziczka.

Czynione przez Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. (zakład KWK „Pniówek”) starania o pozyskanie koncesji i rozpoczęcie eksploatacji złoża „Pawłowice I” spowoduje, iż w zasięgu potencjalnego oddziaływania szkód górniczych znajdzie się znaczna część sołectwa Mizerów.

Szczegółowy zasięg i kategorie szkód górniczych zostały przedstawione na załączonym schemacie/mapie.

Inny rodzaj zagrożeń dla mieszkańców i środowiska związany jest z funkcjonującymi obiektami komunikacji kołowej, a przede wszystkim z drogami wojewódzkimi nr 933 i 935 (ze względu na znaczne natężenie ruchu). Zagrożenia związane z funkcjonowaniem tych obiektów to przede wszystkim uciążliwości

związane z emisją hałasu komunikacyjnego oraz zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego związane ze spalaniem paliw w transporcie drogowym.

VIII. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

1. Potrzeby gminy

Kierunki rozwoju gminy i związane z tym potrzeby rozwojowe zostały sformułowane w *Strategii rozwoju gminy Suszec do roku 2022*. Sformułowany w tej strategii rozwój gminy powinien być tak ukierunkowany, aby w 2022 roku gmina Suszec wyróżniała się poprzez:

- atrakcyjną odmienność wsi śląskiej (wysoka jakość życia, atrakcyjność zamieszkania),
- stały dostęp do udogodnień (korzyści) w otoczeniu (przezwyciężona peryferyzacja),
- silne więzi społeczne,
- wysoką jakość kapitału ludzkiego,
- otwartość na otoczenie i wysoką skuteczność absorbowania pojawiających się szans rozwoju,
- nowoczesną strukturę gospodarczą,
- rozsądne wykorzystywanie własnych zasobów na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego (rozwój zrównoważony).

Wytyczone cele i kierunki rozwoju znalazły swoje odzwierciedlenie w pozostałych dokumentach dotyczących polityki rozwojowej gminy. Ich kontynuację i uszczegółowienie odnaleźć można między innymi w zapisach planu miejscowego oraz wieloletnim programie inwestycyjnym. Wyznaczone zatem zostały tereny pod inwestycje przemysłowe, usługowe i rozwój budownictwa mieszkaniowego. Równocześnie prowadzona jest przez gminę modernizacja infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Gmina dąży też do wykorzystania potencjału szlaków komunikacyjnych biegnących przez jej obszar (głównie dróg wojewódzkich), jak również przekształcenia funkcjonalnego terenów przemysłowych leżących w otoczeniu kopalni „Krupiński”.

2. Potrzeby mieszkańców

Mieszkańcy zgłosili 362 wnioski związane z prowadzoną procedurą dotyczącą opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zdecydowana większość tych wniosków dotyczyła przekształcenia terenów rolnych lub leśnych na tereny z prawem zabudowy. Nieliczni mieszkańcy wnioskowali o przekształcenie terenów rolnych na tereny przeznaczone do zalesienia. Tak znaczna presja mieszkańców na tworzenie nowych terenów budowlanych, pomimo znacznej ilości terenów mieszkaniowych dotychczas niezagospodarowanych, wynika najczęściej z ich oczekiwań związanych ze sprzedażą działek budowlanych mieszkańcom okolicznych miast.

3. Możliwości rozwoju gminy

Gmina dostrzega możliwość swojego rozwoju na kilku płaszczyznach, w wydzielonych obszarach strategicznych, poprzez realizację odpowiadających im celów strategicznych i operacyjnych:

- a) wzmocnianie odpowiedzialności mieszkańców za swoje miejsce zamieszkania:
 - zwiększający się udział mieszkańców gminy w działaniach na rzecz poprawy warunków bytowych i estetyki swoich miejscowości oraz na rzecz społeczności lokalnej,
 - wysokie zainteresowanie i aktywność mieszkańców nakierowane na zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego,
 - zaangażowanie mieszkańców w tworzenie oferty spędzania wolnego czasu na terenie gminy i rozwijanie zainteresowań,
- b) rozwój wzajemnie wspomagających się funkcji gospodarczych kształtujących nową strukturę gospodarczą gminy:
 - wytwarzanie wysokiej jakości produktów spożywczych w oparciu o współzależnie rozwijający się lokalny przemysł przetwórczy i specjalistyczną produkcję rolną,
 - rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych wykorzystujących tradycje, walory kulturowe i środowiskowe gminy,
- c) wysoki poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy przekładający się na tworzenie miejsc pracy, poprawę jakości życia w gminie i innowacyjne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów gminy:
 - korzystne warunki dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych, rzemieślniczych, usługowych,
 - wysokie, stale doskonalone kwalifikacje mieszkańców gminy, dostosowane do wymagań rynku pracy, umożliwiające samozatrudnienie i wspierające rozwój gospodarczy gminy,
- d) wysoka atrakcyjność przestrzeni gminy dla mieszkańców, odwiedzających i inwestorów:
 - wysoka estetyka przestrzeni gminy Suszec,
 - zorganizowanie przestrzeni gminy gwarantujące łatwy dostęp mieszkańców poszczególnych miejscowości do usług i oferty spędzania wolnego czasu,
 - infrastrukturalne przygotowanie terenów w gminie dla celów biznesowych i mieszkaniowych,
 - wewnętrzne i zewnętrzne skomunikowanie gminy usuwające bariery w dostępie do usług i miejsc pracy,
 - skuteczny system ochrony środowiska naturalnego gminy,
- e) rozwój współzarządzania gminą i włączanie mieszkańców w procesy rozwoju lokalnego:
 - korzystne warunki dla nawiązywania współpracy sektora samorządowego, obywatelskiego i biznesu oraz inicjowania i realizowania projektów partnerskich,
 - wysokie kompetencje władz lokalnych w zakresie podejmowania i wdrażania decyzji strategicznych z uwzględnieniem zasad rozwoju zrównoważonego,
 - wysoka skuteczność w kształtowaniu korzystnego wizerunku gminy jako miejsca przyjaznego dla mieszkańców, inwestorów i odwiedzających.

Systematyczna realizacja wyżej wymienionych priorytetów strategicznych sprawi, że wzrośnie szeroko pojęta atrakcyjność gminy, jako miejsca zamieszkania dla mieszkańców miast ościennych, jak również jej konkurencyjność.

IX. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH ORAZ OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

1. Ochrona zasobów przyrodniczych

W myśl ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku utworzono na obszarze gminy następujące formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej:

- Rezerwat „Babczyna Dolina” utworzony Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego (Dz. U. Woj. Śl. Nr 4, poz. 216), powierzchnia rezerwatu wynosi 76,25;
- park krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (CKKRW) utworzony w 1993 roku i obejmujący północno-zachodnią część gminy (Dz. U. Woj. Katowickiego Nr 15, poz. 130 z póź. zm.) – aktualnie rozważane są możliwości zmian granic parku i jego otuliny na obszarze gminy Suszec;
- dwa pomniki przyrody żywej:
 - wiąz polny – w Suszcu przy ul. św. Jana 23, Decyzja nr 224 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 18.08.1954. nr RL-13b/20-21/54.
 - dąb szypułkowy – Radostowice, ul. Dworcowa 140 (obok leśniczówki), orzeczenie nr 00097 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach z dnia 30.08.1956. nr LO.13b/22/56.

Na terenie gminy brak jest innych form ochrony przyrody. W literaturze przedmiotu nie napotkano również na propozycje ustanowienia nowych form ochrony przyrody. Na początku lat 90 XX wieku pojawiła się propozycja włączenia części gminy w ramy Pszczyńskiego Parku Krajobrazowego. Od tamtego czasu nie były prowadzone badania przyrodnicze umożliwiające utworzenie parku, jak również nie zostały poczynione inne starania, które mogłyby przyczynić się do utworzenia parku.

2. Zagrożenia geologiczne

Na dzień dzisiejszy Starosta Pszczyński nie prowadzi rejestru osuwisk na terenie gminy Suszec, jednakże analiza map topograficznych, geologicznych oraz wizja w terenie nie wskazuje na występowanie na terenie gminy obszarów narażonych na powstanie ruchów masowych ziemi.

X. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH I TERENÓW GÓRNICZYCH

1. Złoże kopalin

Na terenie gminy występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Gmina posiada w swoich granicach złoża kruszyw naturalnych i węgla kamiennego. Największe znaczenie spośród wymienionych wyżej surowców posiada węgiel kamienny, jego złoża występują pod całym obszarem gminy. W poniższym zestawieniu zebrano istotne informacje dotyczące udokumentowanych złóż występujących na terenie gminy.

Tabela 7 Udokumentowane złoża na terenie gminy Suszec

ID Midas	Kopalina	Złoże/ Powierzchnia [ha]/Zasoby geologicz- ne bilansowe	Obszar Górniczy/ Teren górniczy/ Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
311	Węgiel kamienny i metan pokładów węgla	Studzionka-Mizerów / 2038,4 ha/ 1035199 tys. Ton 7047,7 mln. m ³		Węgiel - Złoże o zasobach szacunkowych Metan - złoża o zasobach prognostycznych
314	Węgiel kamienny	Żory-Suszec / 8215,5 ha/ 2100212 tys. Ton 6232,8 mln. m ³		Dla tego złoża wydano w 1993 roku koncesję na poszukiwanie i zagospodarowanie złóż węgla (Koncesja: 134/93 Data wydania: 1993-06-21 Termin ważności: 2028-06-21 Użytkownik: Pol-Tex Methane sp. z o.o.), Prace te zostały zaniechane, obecnie koncesja ta została wygaszona.
315	Węgiel kamienny i metan pokładów węgla	Krupiński / 2722,91 ha/ 179727 tys. Ton 1568,47 mln m ³	O.G. Suszec III – 2722,91 T.G. Suszec III – 3491,66	Złoże zagospodarowane Koncesja: 213/93 Data wydania: 1994-01-28 Termin ważności: 2015-12-31 Użytkownik: KWK "Krupiński" Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
373	Węgiel kamienny	Kobiór-Pszczyna / 17389,96 ha/ 3063506 tys. ton		Złoże rozpoznane wstępnie
388	Węgiel kamienny; metan pokładów węgla	Pawłowice/ Węgiel: 2681,11 ha Metan: 4463,7 ha/ Brak danych		Złoża rozpoznane szczegółowo
389	Węgiel kamienny; metan pokładów węgla	Warszowice-Pawłowice Ptn./ Węgiel: 3502,6 ha Metan: 3381,78 ha/ 239421 tys. Ton 4987,7 mln. m ³		Złoże węgla rozpoznane szczegółowo; Złoże metanu rozpoznane wstępnie
4422	Kruszywa naturalne	Suszec / 21,59 ha/ złoża wyeksploatowane		Eksploracja złoża zaniechana, złoża nie zostało rozliczone i zbilansowane, powierzchnia złoża została zasypiana odpadami górnictwami KWK „Krupiński”
6000	Kruszywa naturalne	Suszec III/ 6,39 ha/ złoża wyeksploatowane		Eksploracja złoża zaniechana, złoża nie zostało rozliczone i zbilansowane, powierzchnia złoża została zasypiana odpadami górnictwami KWK „Krupiński” Koncesja: E.V.1.4.8510/8/93 Data wydania: 1994-03-14 Termin ważności: 2004-12-31 Użytkownik: Piask. Gardawice-Gosp. Rolne, P. Halina Gola
6001	Kruszywa naturalne	Rudziczka / 2,35 ha/		Złoże rozpoznane szczegółowo

TEKST UJEDNOLICONY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SUSZEC
Część A – Uwarunkowania rozwoju

		668 tys. ton		
10515	Węgiel kamienny i metan pokładów węgla	Pawłowice 1/ 1610,28 ha/b.d.		Złoże rozpoznane szczegółowo
Brak	Kruszywa naturalne	Rudziczka J/ 8,4 ha/1271tys. ton		Złoże rozpoznane szczegółowo
Brak	Kruszywa naturalne	Suszec A/0,78ha		Złoże rozpoznane szczegółowo
brak	Kruszywa naturalne	Stary Suszec/2,75 ha		Złoże rozpoznane szczegółowo

Na załączonym schemacie przedstawiono obszary występowania powyższych złóż.

Przemysłową eksploatację zasobów węgla kamiennego prowadzi obecnie jedynie KWK „Krupiński”. Prowadzona jest ona w obszarze górniczym „Suszec III”. Udokumentowane zostało w kategorii A+B+C1+C2 i zajmuje powierzchnię ok. 2722 ha. Do głębokości 1000 m udokumentowano 73 pokłady węgla kamiennego warstw orzeskich i rudzkich (pokłady 300 i 400) Miąższości poszczególnych pokładów wahają się od 0,4 do 3,0 m. W złożu występują węgle energetyczne i koksowe (typy od 32 do 36). Zawierają one średnio 17,9 % popiołu i 0,69 % siarki. Ich średnia wartość opałowa wynosi 26900 kJ/kg. Oprócz węgla kamiennego w złożu udokumentowano zasoby metanu sorbowanego w pokładach węgla. Metanonośność pokładów węgla waha się od ilości śladowych do 16,4 m³CH₄/t c.s.w.

W granicach gminy Suszec, oprócz złoża węgla kamiennego „Krupiński” objętego eksploatacją, znajduje się 6 udokumentowanych, a niezagospodarowanych obszarów złożowych węgla kamiennego. Są to złoża: „Studzionka-Mizerów”, „Żory-Suszec”, „Kobiór-Pszczyna”, „Pawłowice”, „Warszowice-Pawłowice Płn” oraz „Pawłowice 1”. KWK „Pniówek” planuje rozpoczęcie eksploatacji na złożu „Pawłowice 1”. Na dzień dzisiejszy prowadzone są prace związane z uzyskaniem koncesji na wydobycie węgla kamiennego.

Kopalnią towarzyszącą węglowi jest metan. Jego złoża zostały udokumentowane, jako kopalina towarzysząca wszystkim złożom węgla za wyjątkiem złoża „Kobiór-Pszczyna”.

Jedyną kopalnią skalną występującą na obszarze gminy Suszec są wodnolodowcowe piaski czwartorzędowe o niewielkim rozprzestrzenieniu. Mogą one być wykorzystywane w budownictwie. Udokumentowano tu 6 niewielkich złóż. Złoża „Suszec” i „Suszec III” zostały wyeksploatowane, nie wykreślono ich natomiast z bilansu zasobów, w związku z czym, choć w rzeczywistości nie istnieją nadal pozostają złożami udokumentowanymi. Wyrobiska i przyległe tereny zrehabilitowano materiałem z odpadów przerobczych kopalni „Krupiński”.

Złoże piasku „Rudziczka” zajmuje powierzchnię około 2,35 ha. Jest złożem pokładowym suchym. Nadkład, o miąższości około 0,3 m, stanowi gleba. Miąższość złoża waha się od 10,5 do 13,7 m. Punkt piaskowy kopaliny mieści się w granicach 89,8 – 100,0 %, a zawartość pyłów mineralnych waha się od 1,0 do 15,0; średnio 5,7 %. Piasek zawiera śladowe domieszki zanieczyszczeń obcych i organicznych.

Złoże piasku „Rudziczka-J” jest złożem pokładowym, suchym, o powierzchni 8,4 ha. Nadkład, o miąższości około 0,4 m, stanowi gleba i piasek gliniasty. Miąższość piasku mieści się w przedziale od 2,9 do 11,4 m. Punkt piaskowy kopaliny waha się od 98 do 100 %, a zawartość pyłów mineralnych od 1,5 do 6,5 %. Brak jest zanieczyszczeń obcych i organicznych.

Złoże piasku „Suszec A” zajmuje powierzchnię około 0,78 ha. Jest złożem pokładowym suchym. Nadkład, o miąższości średnio 3,1 m, stanowi gleba. Miąższość złoża waha się od 5,4 do 12 m. Złoże zostało udokumentowane w kategorii C1 w październiku 2009 r.

Złoże piasku „Stary Suszec” zajmuje powierzchnię około 2,75 ha. Jest złożem pokładowym suchym. Nadkład, o miąższości od 1,2 do 2,1 m stanowi gleba. Miąższość złoża waha się od 5,5 do 7,5 m. Złoże zostało udokumentowane w kategorii C1 w listopadzie 2009 r.

2. Tereny górnicze

W myśl ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* z dnia 4 lutego 1994 roku został wyznaczony na terenie gminy jedynie obszar i teren górniczy „Suszec III” dla KWK „Krupiński”. Prowadzona eksploatacja ma wpływ na powierzchnie terenu. Największe osiadania wystąpią na północ od terenów KWK Krupiński (5,5 m), w rejonie Starego Suszce (ul. Królowka, 6 m), rejon pomiędzy ul. Na Grabówki a terenem kopalni (3 m) oraz zachodnia część Lasów Kobiórskich – osiadania do 3 metrów. W miejscach najsilniejszych osiadań wystąpi III i IV kategoria szkód terenu górniczego. W rejonach: na północ i na północny-wschód od KWK Krupiński, pomiędzy ul. Na Grabówki a terenem kopalni oraz w Lasach Kobiórskich (na wschód od ul. Szkolnej) może dojść do powstania zalewisk bezodpływowych. Tereny położone na wschód od kopalni (Stary Suszec, rejon ul. Dolnej) zagrożone są powstaniem deformacji nieciągłych. Opisane powyżej szkody prognozowane są na rok 2015 tj. na czas wygaśnięcia obowiązującej koncesji. KWK „Krupiński” planuje kontynuowanie eksploatacji do około roku 2035. Z eksploatacją związane będą kolejne szkody górnicze, na dzień dzisiejszy brak jednak szczegółowych danych, wedle których można by wskazać tereny zagrożone.

KWK „Pniówek” planuje rozpoczęcie eksploatacji na złożu „Pawłowice 1”. Na dzień dzisiejszy prowadzone są prace związane z uzyskaniem koncesji na wydobycie węgla kamiennego. Na potrzeby postępowania koncesyjnego przygotowano dokument pn. „Projekt zagospodarowania złoża węgla kamiennego Pawłowice 1 na lata 2007 – 2051”¹³. W tym projekcie prognozuje się wystąpienie osiadań terenu w południowo-zachodniej części sołectwa Mizerów. Największe osiadania wystąpią w rejonie połączenia ul. Mlecznej i ul. Wyzwolenia – 2 m, a przy granicy z gminą Pawłowice osiągną 4 metry. Na obszarze Mizerowa przewiduje się wystąpienie I i II kategorii deformacji terenu, a miejscami (ul. Borki) III kategorii deformacji. Na dzień dzisiejszy brak jest konkretnych dat uzyskania koncesji oraz planowanego rozpoczęcia eksploatacji.

Zasięg terenów górniczych i przewidywane wpływy eksploatacji zostały pokazane na załączonej mapie.

3. Wody podziemne

Zasoby wód podziemnych znajdujące się na terenie gminy Suszec mogą mieć potencjalnie duże znaczenie gospodarcze. Na terenie gminy występują dwa GZWP^{14,15}, również Mapa Hydrogeologicz-

¹³ Projekt zagospodarowania złoża węgla kamiennego Pawłowice 1 na lata 2007 – 2051, Przedsiębiorstwo Geologiczne w Katowicach sp. z o.o., Katowice, 2007

¹⁴ Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa

¹⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878),

na Polski¹⁶ wskazuje na potencjalne wydajne warstwy wodonośne znajdujące się poza obszarami GZWP. Ze względu na potencjalną wydajność studni (10-30m³ miejscami do 50m³), możliwe jest wykorzystanie wód na cele lokalne, problemem może być wysoki stopień zagrożenia tych wód zanieczyszczeniami pochodzącymi z powierzchni, ich miejscami niska jakość oraz odwodnienie, które może powodować eksploatacja węgla kamiennego. Na dzień dzisiejszy brak jest również wyznaczonych stref ochronnych dla zbiorników wód podziemnych, co może uniemożliwiać ich skuteczną ochronę.

XI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ORAZ STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI

1. Zaopatrzenie w wodę

Przez teren gminy przebiega wodociąg magistralny \varnothing 1200 mm prowadzący wodę z Goczałkowic w kierunku Żor. Jest on całością Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i wchodzi w skład wodociągów zaopatrujących w wodę aglomerację Śląską. Sieci rozdzielcze rozwinięte są wzdłuż tej magistrali i obsługują Rudziczkę, Suszec, Kryry i Mizerów. Odrębny układ tworzą sieci z rejonu sołectw Kobielice i Radostowice.

Wydzieloną gospodarkę wodną prowadzi kopalnia „Krupiński”. Pobiera ona wodę do celów przemysłowych ze zbiornika „Łąka”, a zużyte wody odprowadzane rurociągiem wód dołowych w kierunku Pawłowic i rurociągiem wód słonych w kierunku Kobióra.

Elektrownia Łaziska zgłosiła wniosek do zmiany studium informując o zamiarze budowy rurociągu wody przemysłowej zbiornika „Łąka” do Elektrowni „Łaziska”.

2. Kanalizacja sanitarna i deszczowa

Na obszarze gminy gospodarkę ściekową prowadzi Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Suszec. Eksploatuje ono sieć kanalizacji sanitarnej w Suszcu, Rudziczce i Kobielicach oprócz osiedla przy ul. Piaskowej, z której to ścieki kierowane są na urządzenia oczyszczające kopalni. Ścieki z Suszca i Rudziczki kierowane są na istniejącą oczyszczalnię ścieków w Suszcu o przepustowości 564 m³/dobę. Ścieki z Kobielic kierowane są na oczyszczalnię o przepustowości 45 m³/dobę.

Trwają prace projektowe nad opracowaniem projektu rozbudowy oczyszczalni „Suszec” do przepustowości 1200 m³/dobę. Wykonane są projekty kanalizacji dla sołectwa Kryry, Mizerów i Kobielice.

Docelowo oczyszczalnia Kobielice zostanie zamieniona na pompownię i będzie tłoczyć ścieki na centralną oczyszczalnię.

3. Zaopatrzenie w gaz

Gmina zaopatrzona jest w gaz ziemny wysokometanowy z gazociągu magistralnego \varnothing 300 wysokiego ciśnienia 2,5 MPa relacji Oświęcim – Świerklany biegnącego przez Pszczynę, Suszec i Żory. W centralnej części gminy wybudowano odgałęzienie do stacji redukcyjno – pomiarowej w Kobiórze. Jest to gazociąg \varnothing 100 2,5 MPa.

¹⁶ Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Tychy, PIG, Warszawa 2002;
Chowaniec J., Witek K., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Pszczyna, PIG, Warszawa 2000;

Odbiór gazu na obszarze gminy nastąpi poprzez trzy stacje redukcyjno pomiarowe pierwszego stopnia:

- SRP „Suszec” o przepustowości $Q = 1500 \text{ nm}^3/\text{h}$,
- SRP „Kryry” o przepustowości $Q = 3000 \text{ nm}^3/\text{h}$,
- SRP „Radostowice” o przepustowości $Q = 1500 \text{ nm}^3/\text{h}$.

Sieć rozdzielcza średnioprężna obejmuje sołectwa:

- Ze stacji „Suszec” – Rudziczka i Suszec,
- Se stacji „Kryry” – Suszec, Kryry i Mizerów,
- Ze stacji „Radostowice” – Kobielice i Radostowice.

Dla istniejących gazociągów i stacji redukcyjno – pomiarowych należy przyjmować strefy zgodnie z Dz. U. nr 139 z 7 grudnia 1995 r.

Dla gazociągów projektowanych i wykonanych po 1995 roku należy stosować aktualne przepisy o strefach.

4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Przez teren gminy przebiegają linie napowietrzne 110 kV zaopatrujące w energię stacji elektroenergetyczne związane z KWK Krupiński „Suszec” i „Żabiniec” oraz linie biegnące przez tereny gminy tranzytem.

Są to linie : 110 kV jednotorowe

- Kopanina – Pszczyna
- Łaziska – Ogrodnicza

Oraz dwutorowa linia relacji:

- Łaziska – Żabiniec
- Łaziska – Suszec

Mieszkańcy zaopatrywani są z linii 20 i 15 kV poprzez stacje transformatorowe.

Sołectwa Suszec, Kryry, Mizerów i Rudziczka zasilane są z kierunku Żor siecią 20 kV. Sołectwa Radostowice i Kobielice zasilane są z kierunku Pszczyny siecią 15 kV.

Na obszarze gminy zlokalizowane są 82 stacje transformatorowe obsługiwane wraz z liniami przez firmę Vattenfall oraz 2 stacje prywatne.

Elektrownia Łaziska zgłosiła wniosek do zmiany studium informujący o zamiarze budowy linii 400 kV relacji Elektrownia Łaziska – do połączenia się z projektowaną linią 400 kV Byczyna – Podborze.

KWK „Pniówek” zgłosił wniosek do studium informujący o zamiarze budowy szybu nr VI zlokalizowanego w Mizerowie wraz z towarzyszącymi inwestycjami elektroenergetycznymi polegającymi na:

- Budowa napowietrznej linii kablowej 2x 6 kV,
- Budowa napowietrznej linii 110 kV z Warszowic do szybu VI,
- Budowa przyłącza energetycznego od linii 20 kV do projektowanego szybu.

Sieci te pokazano na mapie, jako zgłoszone wnioski do rozpatrzenia we wstępnym etapie studium.

5. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy prowadzona jest zbiórka odpadów komunalnych, która dokonywana jest przez wyspecjalizowane firmy.

Ponadto Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w latach 2001÷2008 prowadziło selektywną zbiórkę odpadów dostarczając mieszkańcom worki i odbierając w określonych terminach posegregowane odpady. Ilości posegregowanych odpadów rosły w latach 2001÷2005 od 16 do 80 ton, a w latach 2006÷2008 wahały się w przedziale 140÷190 ton.

Ponadto na terenie Placu Selektywnej Zbiórki Odpadów funkcjonuje Powiatowy Punkt Odbioru Środków Ochrony Roślin oraz punkt zbiórki zużytych sprzętów elektrycznych RTV i AGD.

6. Komunikacja kołowa i kolejowa

Schemat układu dróg przedstawiony został na rysunku – „Komunikacja kołowa”

Układ drogowy gminy tworzony jest przez:

- a) drogi wojewódzkie:
 - droga Nr 935 – Racibórz – Żory – Pszczyna
 - droga Nr 933 – Pszczyna – Jastrzębie Zdrój - Racibórz
- b) drogi powiatowe:
 - ul. Woszczycka
 - ul. Baranowicka
 - ul. Piaskowa
 - ul. Św. Jana
 - ul. Powstańców
 - ul. Dolna
 - ul. Królówki
 - ul. Na Grabówki
 - ul. Wyzwolenia
 - ul. Mleczna
 - ul. Lipki
 - ul. Jana Pawła II
 - ul. Branica
 - ul. Dworcowa
 - ul. Porębska
- c) drogi gminne własności Gminy Suszec obsługujące istniejącą zabudowę i stanowiące podstawowy układ komunikacji wewnętrznej gminy.

Wg pełnionych funkcji istniejący układ drogowo-uliczny dzieli się na:

- a) drogi klasy „główna” tj. wojewódzkie ciągi drogowo tworzone przez ulicę Pszczyńską (droga Nr 935) oraz ulicę Ofiar Faszyzmu (droga Nr 933),
- b) drogi klasy „zbiorcza” – tj. ulice:
 - ul. Piaskowa, Powstańców, Św. Jana, Ogrodowa
 - ul. Wyzwolenia, Lipki
 - ul. Jana Pawła II
 - ul. Dworcowa, Porębska
- c) drogi klasy „lokalna” – tj. ulice:
 - ul. Woszczycka, Na Lasoki

- ul. Baranowicka
 - ul. Szkolna
 - ul. Królówka
 - ul. Nierad
 - ul. Stara Droga, Sołeczka
- d) drogi klasy „dojazdowa” – tj. ulice obsługujące poszczególne tereny zabudowy i obiekty.

Układ komunikacji kolejowej pokazano na schemacie „Komunikacja kolejowa”

Układ ten tworzą:

- pierwszorzędna, jednotorowa, pasażersko-towarowa linia kolejowa Nr 148 – Pszczyna – Rybnik ze stacją kolejową „Suszec” i przystankami kolejowymi „Radostowice”, „Suszec – Kopalnia” i „Suszec – Rudziczka”,
- bocznicą kolejową do KWK „Krupiński”.

Tereny obejmujące linię kolejową PKP stanowiącą tereny zamknięte wg przepisów odrębnych.

Przedsiębiorstwo Kolei Państwowych Oddział Regionalny w Katowicach we wnioskach do studium zgłosiło postulaty:

- istniejąca linia Nr 148 Pszczyna – Racibórz ujęta jest w umowach międzynarodowych, jako linia transportu kombinowanego i przewidziana do modernizacji po roku 2013,
- w ramach modernizacji w/w linii w „Studium wykonalności modernizacji linii kolejowej CE-65 na odcinku Gdynia – Pszczyna będzie rozpatrywana koncepcja dobudowy drugiego toru do linii Nr 148 Żory – Pszczyna.

Przyjęcie tego wariantu wiązało się będzie z wyłączeniem terenów wzdłuż linii z możliwości zabudowy szczególnie związanej ze stałym pobytem ludzi.

Głównymi problemami rozwoju gminy w zakresie układu drogowego i kolejowego będą:

- konieczność ograniczenia liczby i częstości zjazdów z dróg wojewódzkich, poprzez zapewnienie dojazdu z innych dróg niższej klasy,
- występujące skrzyżowanie linii kolejowej z układem drogowym w jednym poziomie,
- istniejąca obudowa dróg i ulic budynkami mieszkalnymi, usługowymi i o innej funkcji niepozwalające na zachowanie minimalnych szerokości w liniach rozgraniczających dróg w zależności od klas:
 - drogi klasy „główna” – 25,0 m
 - drogi klasy „zbiorcza” – 20,0 m
 - drogi klasy „lokalna” – 12,0 m
 - drogi klasy „dojazdowa” – 10,0 m
 - ciągi pieszojezdne – 6,0 m
- wzrastające wskaźniki motoryzacji oraz budowa autostrady A1 z węzłem „Rowień” w Żorach powodowały będą wzrost natężenia ruchu kołowego w ciągu ulicy Pszczyńska, co będzie pogarszało standardy mieszkaniowe w tym obszarze,

- zapewnienie możliwości realizacji wariantu drogi relacji Pszczyna – Racibórz po południowej stronie linii kolejowej, (co postuluje Prezydent Miasta Żory) oraz uwzględnienie możliwości budowy drugiego toru w ramach zgłoszonej przez PKP modernizacji linii kolejowej CE-65 powodowało będzie konieczność włączenia lub ograniczenia zabudowy w znacznym obszarze wzdłuż tego regionalnego korytarza komunikacyjnego.

Prawdopodobne są w tym zakresie działania dotyczące ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania.

7. Komunikacja zbiorowa

Aktualnie komunikacja zbiorowa realizowana jest w zdecydowanej większości przez komunikację autobusową.

Przewoźnikami realizującymi obsługę ruchu pasażerskiego to przede wszystkim Międzygminny Związek Komunikacyjny (MZK) w Jastrzębiu Zdroju oraz w mniejszym zakresie PKS i PKP.

Głównym ośrodkiem ruchotwórczym gminy jest KWK „Krupiński” jako również główny cel obsługi komunikacją zbiorową.

Na terenie gminy nie występuje zaplecze komunikacji zbiorowej w formie dworca autobusowego, zajezdni, bazy naprawczej:

8. Komunikacja rowerowa

Schemat tras rowerowych pokazano na załączonym rysunku – „Trasy rowerowe”

Gmina posiada dobrze zorganizowany i oznakowany układ tras rowerowych składający się z następujących elementów:

- „Plessówka”
- „Wokół Rudziczki”
- „Zielona”
- „Wokół Suszca”
- i na styku z gminą Pawłowice „Czarnego Skarbu”

Zarówno łagodne ukształtowanie obszaru gminy, jak i walory krajobrazowe predysponują gminę dla rozwoju turystyki rowerowej. System tras rowerowych może być rozbudowany pod kątem tworzenia warunków dla rekreacji mieszkańców okolicznych jednostek administracyjnych przy tworzeniu ośrodka obsługi komunikacji rowerowej z wykorzystaniem parkingów po południowej stronie kopalni „Krupiński”.

XII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Na obszarze gminy występują i planowane są następujące zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

- budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 935 Pszczyna – Racibórz oraz budowle regulacyjne na Odrze swobodnie płynącej i w dorzeczu Warty, naprawa i modernizacja wałów w dorzeczu

Odry wraz z Wartą – przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego,

- planowana rozbudowa i budowa nowej linii kolejowej Pszczyna – Rybnik – zgłoszona do studium przez Przedsiębiorstwo Kolei Państwowych Oddział Regionalny w Katowicach,
- budowa linii elektroenergetycznej 400 kV Elektrownia Łaziska do linii 400 kV Byczyna – Podborze – zgłoszona przez Elektrownię „Łaziska”,
- planowane wydobywanie kopalin stanowiących własność Skarbu Państwa w obszarze górniczym „Suszec III” i planowanym obszarze górniczym „Pawłowice 1”

XIII. WNIOSKI DO STUDIUM

W poniższych zestawieniach załączono wnioski złożone do studium po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzenia jego zmiany.

Są to wnioski złożone w terminie od 15.07.2009 r. do 11.08.2009 r.

Ogółem wpłynęły 334 pisma zawierające 362 wnioski, z których wszystkie zostały zakwalifikowane przez Wójta Gminy do rozpatrzenia w trakcie opracowywania zmiany studium.

Zdecydowana większość wniosków około 93 % dotyczy umożliwienia zmiany przeznaczenia działek rolniczych na tereny budowlane.

Wnioski dotyczą również:

- umożliwienia zalesienia gruntów – 12 wniosków
- zmian przebiegu drogi – 5 wniosków
- zmiany przeznaczenia z usługowego na mieszkaniowy – 3 wnioski
- umożliwienia eksploatacji piasku – 2 wnioski
- uwzględnienia nowych funkcji proponowanych w programie rewitalizacji gminy – 2 wnioski
- utrzymania powierzchni gospodarstwa rolnego – 1 wniosek
- sprzeciwu wobec budowy piaskowni – 1 wniosek podpisany przez 71 osób

Strukturę wniosków przedstawia załączona plansza.

Oddzielny wniosek do studium wniosła kopalnia „Krupiński” (pismo TO.4800-09/10 z dnia 28.03.2010 r.)

W dniu 29 stycznia 2010 roku, a więc już po ustawowym terminie przyjmowania wniosków do studium – do Wójta Gminy wpłynął wniosek spółki NW – Polska o umożliwienie na obszarze gminy Suszec lokalizacji farmy wiatrowej we wskazanym rejonie – południowej części sołectwa Kobielice.

Wniosek ten wymaga wnikliwej analizy, przed określeniem zapisów dopuszczających ewentualnie lokalizację tego typu inwestycji w gminie Suszec.

Wynika to z faktu, że obszar gminy znajduje się prawie w całości (poza południowo-wschodnim fragmentem) w 20 km odległości od istniejącego radaru meteorologicznego usytuowanego na Górze Ramża w gminie Czerwionka – Leszczyny. Eliminuje to możliwość lokalizacji farm wiatrowych w tym obszarze w związku z powodowaniem przez te urządzenia zakłóceń w pracy radaru meteorologicznego.

Usytuowanie farm wiatrowych i pojedynczych turbin wywołuje znaczące konsekwencje w krajobrazie gminy oraz wpływa degradingo na warunki mieszkaniowe na jej obszarze.